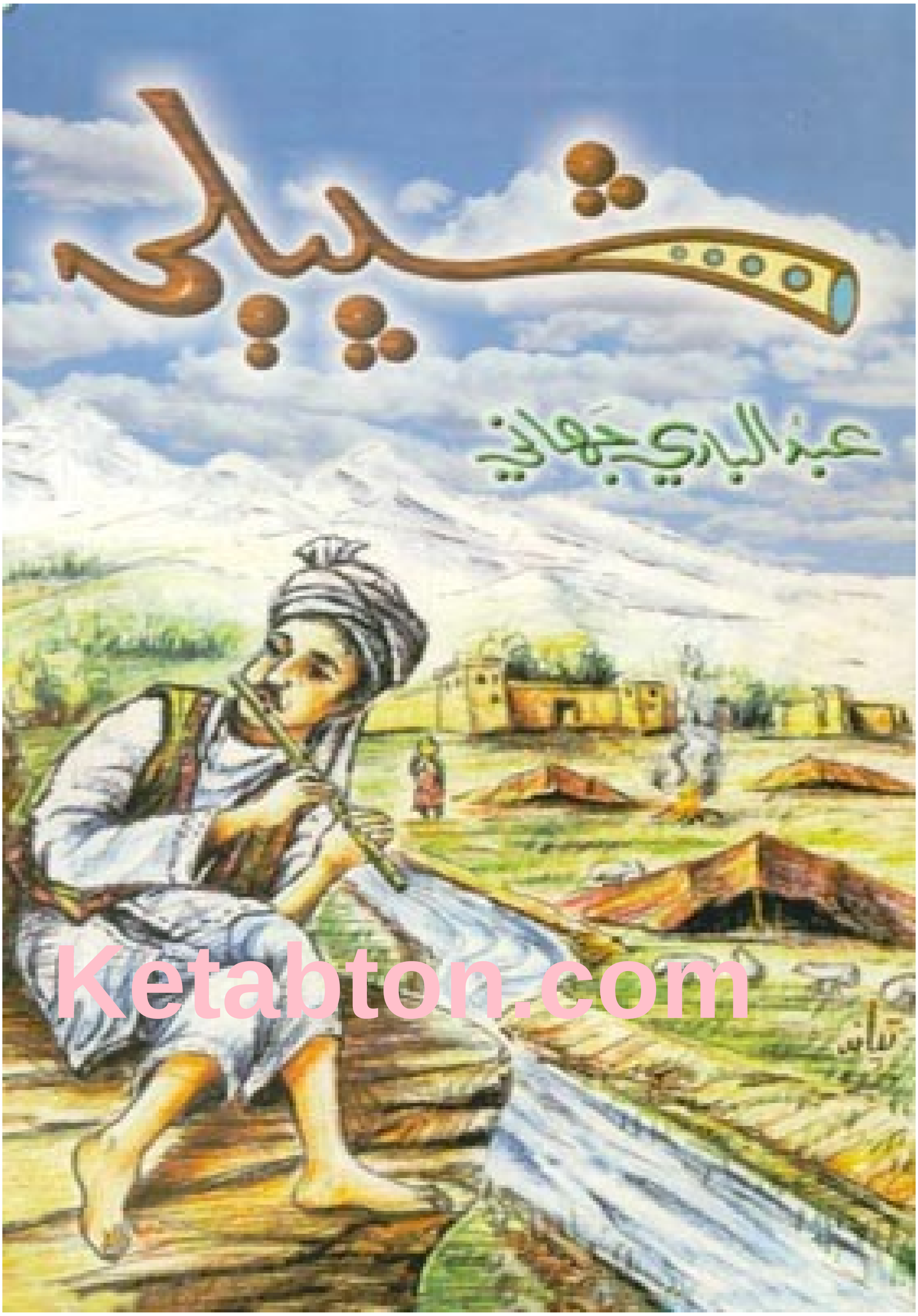
شپیلۍ
عبدالباري جهاني
Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني خو دا ځل له "شپېلۍ" سره

"که د غلیم په وینو سره توره مي رانه وړله
موري د ورور په وینو سره لاسونه نه لرمه
که د ناموس د غلیم خویندي مي سرتوري نه کړې
پر غلیمانو مي د خویندو ستر نه پلورمه
که خپل مورچل مي په سرو وینو لمبولی نه دی
ستا د پلو د دښمنانو سنګر نه ساتمه"

ښاغلی شاعر عبدالباري جهاني د پښتو د نوي شاعرانه دوران، په هغو نومیالیو شاعرانو کې راځي چې پر خپلو شعرونو یې دغه شاعرانه بهیر ښکلی کړی، رنګین کړی او ځلولی دی. له دغې شعري ټولګې څخه وړاندي چې دا دی د "شپېلۍ" په نوم ستاسو په لاس کې ده د شاعر درې نورې ټولګې هم خپرې شوې دي: "ورکه مېنه"، "پایکوب" او "د سباوون په تمه" او هغه ټکي چې ښاغلی جهاني یې زما په نظر، زموږ په معاصره شاعرۍ کې زیات ځلولی او د ده د شعر هنګامې یې هري خوا ته خپرې کړې دي، په دې ډول شمېرلی شو:

1 ـ د جهاني په شاعرۍ کې، د افغانستان د مقاومت د شاعرۍ ډېرې سترې او لومړنۍ بېلګې خوندي دي. جهاني هغه شاعر دی چې پر افغانستان د کمونېزم او سور یرغل په وړاندې د مقاومت د پیلامې هنګامې یې تودې کړې، دغه بېلګه یې له غمیزې مخکې زمزمه کړه خو لکه وروستیو حالاتو ته چې یې ویلې وي، دا سې یې د مقاومت سندرېزه ډالۍ ترې جوړه کړه او د "ناشناس" خواږه غږ نور ښایست هم ورکړ:

دا د مستو پسرلی دی، دا د اور سبزه کوبي ده
هره پانه خماري ده، هر ګلاب مو شرابي سو
را ایستلې توره راغی، د ساقي د وینو تږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ مستي چي يې ليدله شيخ پخپله خماري سو
د ګناه په څُم کي رنګ سول د زاهد د پګړۍ ولونه
پر هڅوکو يې لړزه ده، ټينګ ايمان يې شيطاني سو
صف ته راغی د رندانو، د اغيارو له ټوليه
موږ يې زهرو ته بللو، خپل سوما يې زقومي سو
په موج خېزه هيبت راغلې د فلک سېلابي کړېږي
زموږ بېړۍ يې ډوبوله خپل توپان يې توپاني سو
د خزان له هر سرکوبه، سل پايکوبه پورته کيږي
هره ترخه نسترن دی، هر يو زوز مو ګلابي سو
او روي صدفي څاڅکي، ښخوي د مستۍ تخم
هر نرګس ته يې جام ورکړ، هر يو بوټی يې ياغي سو
ربړدوي د زړو تارونه د ګناه شېرينه تنده
ړنګوي د تقوا غرونه هر کلنګ يې فرهادي سو

د روسي يرغلګرو او د هغو د بړېڅو په وړاندي د جهاني د شعرونو هنګامې، د افغانانو د سپېڅلي جهاد او مقاومت د ادبي سنګر په ډېرو ارزښتمنو تاريخي بېلګو کي د حسابولو وړ دي، لکه:

وايه شين آسمانه تا کوم بل چېرته ليدلي دي
داسي ارادې چي توپانونه خپلولای سي
داسي ولسونه چي سېلونه اېلولای سي
داسي کلک سوکونه چي ټانکونه اوبولای سي
دغسي سينې چي فلکي سېلاب راګرځوي
دغسي طغيان چي ياغي سوي سېلابونه خوري
دغسي ناره چي اسرافيل ورځخه وربېږدي
دغسي قيامت چي دوږخونه خوري اورونه خوري
)ترپايه(

او يا لکه چي په "زما کندهاره" نومي مشهور شعر کي وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي یې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
بیا دې ترنک توپاني سوی وینم
بیا دې ارغند په مستېدو راغلی
بیا ارغسان دی بیا موجونه وهي
بیا دې هلمند په خروښېدو راغلی
بیا د زړې توري د خرپ یادونه
بیا دې په سترګو کې اورونه وینم
بیا له ایوب سره لښکرې راغلې
بیا د رېدیو داستانونه وینم
لکه چې بیا دې څه یرغل نیت دی
لکه چې بیا دې غورېدو ته زړه سو
لکه چې بیا دې څه په زړه کې ګرځي
لکه چې بیا دې خوځېدو ته زړه سو
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي سوې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
ستا د پایلوچو تر پګړیو واری
ستا د تېرو تېغونو جنګ وګرځم
ستا له غرور څخه کاږه تګونه
ستا قهر وګرځم، ستا ننګ وګرځم
بیا د ملالي میوندۍ خرخښه
بیا تورپېکۍ د فرنګ خونه سوځي
بیا د بابا د پاني پت هنګامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا شاه محمود اصفهانونه سوځي
بیا د ګرګین پر کور مرګی مېلمه دی
بیا د میرویس په نامه وغورېدې
بیا د اشرف د انتقام لمبه ده
بیا دې د قهر وینې وخوځېدې
بیا دې لمن له شهیدانو ډکه
بیا د کوچني غازي زانګو زنکوې
بیا دې په وریځو کې سېلونه ګرځي
بیا یې په غېږ کې زلزلې ویښوې
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
څونه یاغي یې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه

د ښاغلي باري جهاني د دغه ډول شعرونو بېلګې بېخي زیاتې دي چې د افغانستان د معاصرو ادبیاتو په څېړنه کې به د مقاومت د لومړنیو، لوړو او سترو بېلګو په توګه، د مقاومت په ادبي تاریخ کې مطالعه او څېړل کیږي.

2- د ښاغلي عبدالباري جهاني د شاعرۍ د

ګرانښت یو بل راز په دې کې پروت دی چې دغه شاعري له پیل څخه له یو ډول مستۍ، یاغي توب او "مستانه نافرمانۍ" سره ملګرې ده، د همدغه ټکي په پام کې ساتلو سره، جهاني د افغانستان په معاصره شاعرۍ کې ځانګړې دریځ لري. زما په نظر دی د افغانستان د معاصر پښتو شعر د دوو نسلونو تر منځ د ارتباط د کړۍ په توګه باید په پام کې ولرو، د معاصر پښتو شعر د منځنۍ دورې د پای او د نوي شاعرانه دوران تر منځ د پیوستون د کړۍ په توګه. د داوْد خان د جمهوریت په دوره کې)چې د شعري سخت سانسور دوره هم وه(د ده د شعر هنګامې پیل شوې او شاعري یې له پیل څخه له نوښت او مستانه ولولو سره ملګرې وه. د جهاني په شاعرۍ کې دغه "مستانه نافرماني" د دوو کلیشو او چوکاټونو په وړاندې راڅرګنده شوه:

الف:- د وخت د سرکاري او حکومتي چوکاټونو او "سرکاري شاعرۍ" په وړاندې.

ب:- د ټولنې د هغه وخت د یو شمېر عنعنوي چوکاټونو په وړاندې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني په خپلو لومړنيو شعرونو کې هم د دغو دواړو چوکاټونو په وړاندې ودرېد او همدغه خبره ده چې فاضل استاد پوهاند رشاد يې "ياغي او مبتکر" شاعر بولي.
د شاعر د مستانه شاعرۍ بېلګې ښېخې زياتې دي، خو راځئ يو څو نمونې يې ولولئ:

موږ لېونو ته د حساب خبرې مه يادوه
ستا تر دوږخ پورې پېړۍ دي، دلته شپې پاته دي
ته د ګناه بخرې مينځې د پرهېز په اوښکو
زاهده پټې دي په وينو کې لمبې پاته دي
د جهاني شونډو ته نه راځې توبه زاهده
چې د قسمت په ميخانه کې پېمانې پاته دي

او يا دا چې:

دلته سرونه بېله کاڼو بل څه نه پېژني
دغه واعظ او دا کتاب په مدرسو کې ښه دي
ما لا تازه له خپل جانان سره وعدې نوې کړې
زاهده ستا حورې غلمان په جنتو کې ښه دي
منزل ته لارې د خلوت په تاريکو کې نه وي
څوک چې د حق نارې وهي په غرغړو کې ښه دي

3- لکه څنګه چې مخکې ا شاره ورته و سو ه،
په افغانستان کې د ثور د غميزې او بيا د روس د يرغل په وړاندې، د جهاني شعر هم، د افغانستان د مقاومت په ادبي تاريخ کې د يادونې وړ ځای لري. په افغانستان کې د روسانو له ماتې او بيا تش په نوم د "جهادي او اسلامي" حکومت له جوړېدو او د شر او فساد له رامنځته کېدو او د ټوپکوالۍ له واکمنېدو وروسته، د افغانستان په خپل منځي جګړو کې چې څومره بدمرغۍ رامنځته شولې، دغو پېښو، د جهاني پر شاعرۍ هم خپل اغېز وکړ، له جګړې کرکه، له شعارونو کرکه، يو ډول ژوره ناهيلي، وير او ماتم د دغو شعرونو بېلابېلې ځانګړنې جوړوي. هغه دا ځل هم شينکی آسمان مخاطب کوي دا ځل هم کندهار ته سرودونه او ترانې ليکي، خو د رزم د هغه مقاوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړخ پر ځای د ویر او هغه د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وینا "قنوطیت" په کي راڅرګند وي:

ما خو دا نه ویل شینکی آسمانه
چي به د اور د پاسه اور راځي
زما د غیرت شمله به کښته ګوري
زما هډیرې ته به پېغور راځي
آسمانه ما خو داسي نه غوښتله
چي د ښارونو جنازې وژاړم
چي مي په کلیو کي بلا لنګه سي
چي د ځوانیو هډیرې وژاړم

آسمانه ما خو داسي نه ویله
چي د کابل ګرېوان ته اور توی که
زما په جونګړه کي بلا وکړه
زما په لستوني کي ښامار لوی که

ما چي میوند میوند نارې وهلې
ما یې په غېږه کي ګلونه غوښتل
ما چي هلمند ته ترانې لیکلې
ما یې پر غاړه اتڼونه غوښتل

ما چي ټانکونه په سوکونو وهل
هغه مي خړ وطن سمسور غوښتی
ما چي سکروټي په غاښو چیچلې
ما مي سرو وینو ته اور غوښتی
)شعر تر پایه(

هغه وخت که شاعر، د مورچل ځوان، د وطن د دفاع لپاره له پردیو او د پردیو له نانځکو سره جګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته هڅاوه، اوس د انتقام او جګړې پر ځای، ځولۍ ورته غوړوي چې له مورچله راکوز شي:

ځوانه دا څوک یې چې ګولۍ اوروې
د خپل نیکه او خپل ابا پر کلي
دې هدیره کې دي خپلوان پراته دي
څوک یې پرون څوک یې پخوا ویشتلي

د خدای د پاره ځوانه مه اوروه
د خپل ابا پر مېنه سره اورونه

4 د جهاني د شعر په شهرت او محبوبیت کې

د ټنګ ټکور او موسیقي ونډه هم د یادولو وړ ده. جهاني لکه چې خپله له موسیقي سره ځانګړې مینه لري، ځیني شعرونه یې د موسیقي یو خاص کیفیت لري. په تېره بیا د هیواد د نومیالي هنرمند سندرغاړي ډاکټر صادق فطرت)ناشناس(خواږه غږ د دغو شعرونو ښکلا نور هم زیاته کړې ده. ما د "جهاني او ناشناس" په اړه یو جلا مقاله هم کښلې او د خپلو خبرو په یو ځای کې مې کښلي دي:
"یوه ورځ چا خبره راته وکړه: د جهاني شعرونه ځکه دومره شهرت ته رسېدلي دي چې د ناشناس له سندریز غږ او د ټنګ ټکور له څپو سره یو ځای شوي دي. بله ورځ یو بل چا راته وویل: د ناشناس د سندرو د ښایست او ارزښت یو اساسي علت دا دی چې هغه د خپلو سندرو لپاره د شعرونو په انتخاب کې ډېر ژور او "سختګیر" دی. هغه د سندرو لپاره د نومیالیو شاعرانو د شعرونو غوراوی کوي لکه: خوشال بابا، حمید مومند، رحمان بابا، استاد حمزه، جهاني او ...
زما په نظر دغه داوړه خبري بې ځایه نه دي. د جهاني د شاعرۍ په شهرت کې به د ناشناس د سندریز هنر له اغېز څخه سترګې پټې نه کړو. دغه راز د ناشناس د سندریز هنر په ښایست او ځلونه کې هم د جهاني په څېر د شاعرانو د شعري پیاوړتیا له اغېز څخه سترګې نه شي پټېدای لکه دواړه چې یو د بل بشپړوونکي وي... "

5 -د ښاغلي جهاني پر شعر د محتوا او هنر له

هغې پیاوړتیا سره سره چې مخکې خبري پرې وشوې، تر یو وخته د فورم، وزن او چوکاټ له پلوه یوه داسې "کلیشه" غالبه وه چې د هغه شعري ښکلا ته یې د هنري تنوع پر ځای، یو رنګي وربخښله او "مونوټون" کاوه یې. دا په خپل وخت کې د پښتو په نوې شاعرۍ کې یو نوی ګام و چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يو ډول ځلوريز ډوله نظم په چوکاټ کي وړاندي کېده او د ازادي شاعرۍ پر لور لومړني ګامونه وو چي په تېره بيا د حماسي شعر لپاره د وخت غوره انتخاب و ، خو بيا بيا تکرار يې نوښت کماوه او پر تکراري چوکاټونو يې بدلاوه ، داسي ښکاري چي شاعر وروسته بيا د دغه تکرار پر ځای د چوکاټونو رنګارنګۍ ته هم خپله پاملرنه اړولې ده. په را وروسته شاعرۍ کي يې د نوي غزل او آزاد شعر پر لور هم په زړه پوري ګامونه اخيستي دي.

د جهاني غزليزه شاعري، په پرله پسې توګه د ښکلا او پياوړتيا پر لور روانه ده او له يوې ټولګي څخه بلي ته د لا زيات ښايست لرونکې ده :

دا ميکده په نڅېدلو ارزي
ساقي دا جام دي په ځښلو ارزي
چي لېونتوب ته عقل وتخنوي
دا زولني په شرنګېدلو ارزي
چي يې کيسې د ميني تخم کري
هغه وزر په سوځېدلو ارزي

او :

خمار مي نه ماتېږي شرابونه بېګانه دي
ساقي راته اشنا دی خو جامونه بېګانه دي
سجدې ته يې د يار کوڅې ته نه يمه بللی
پردی قاصد راغلی پېغامونه بېګانه دي
دې ښار کي ربابونه د سنګسار په غېږ کي غواړه
نغمې ګوتو کي ژاړي شهبازونه بېګانه دي
چي زما د لېونو چغو جواب ورسره نسته
يا زه يم بدل سوی يا دا غرونه بېګانه دي
سجدې د جهاني پر تندي مه غواړه زاهده !
په دې سر کښېنه ښار کي محرابونه بېګانه دي

تر دې ځايه پوري تږدې ټولي خبري د ګران شاعر عبدالباري جهاني د هغو پخوانيو شعري ټولګو د بېلګو پر بنسټ وشوې، چي مخکي خپرې شوي دي: "ورکه مېنه "، "پايکوب " او "د سباوون په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تمه "، اوس خو دا دی شاعر "شپېلۍ" را ته غږوي او دا ځل د شپېلۍ د سندریز غږ له ښایست سره د خپل شعر ښایست یو ځای کوي.
په دې توګه نو دغه "شپېلۍ" د شاعر ځلورمه خپرېدونکې شعري ټولګه ده. سره له دې چې د "شپېلۍ" ټول شعرونه د سریزې د کښلو لپاره زما مخې ته نه دي پراته، خو زه باور لرم چې ټول او یا زیاتره به یې ما په جرمني، هالنډ، ډنمارک او سویډن کې د ښاغلي جهاني په ویاړ د افغاني بېلابېلو کلتوري ټولنو په غونډو کې د ګران شاعر په خپل غږ کې اورېدلي وي. له نېکه مرغه په دغو غونډو کې زه هم حاضر وم او د یو څو خو یې ویډیویي پټې)کیسټې(هم لرم.
د "شپېلۍ" د شعرونو په اړه او یا خو غوره ده ووایم چې د جهاني د را وروسته شاعرۍ په هکله، څو ټکو ته په لومړي ګام کې پاملرنه پکار ده:
1 -لومړنۍ خبره دا ده چې په دغه مجموعه
کې زموږ د ښاغلي شاعر، د شعري یون د پرمختګ ډېره غوره ننداره کولای شو. شاعر په دغو بېلګو کې د ښایست نوي نښې نښانې او نمونې زموږ مخې ته ږدي او د پښتو شعر بهیر ته یې ډالۍ کوي. د شاعرانه ژورتیاوو او لوړ تخیل نمونې د هغه په نوې شاعرۍ کې لا زیاتې شوې دي:

کلونه تېر سوله کیسې د ښاره نه راوزي
زېرې به نه غواړو ګیلې له ښاره نه راوزي
نه د زړې میني داستان دی نه د نوي کړیکه
رویبار ګونګی دی خاطرې له ښاره نه راوزي
د پتنګانو وزرونو سوځېدل هېر کړي
زموږ مانښامونو ته ډېوې له ښاره نه راوزي
دا د عمرونو جنازه دلته چا وتومبله
ږغ د رباب او د نغمې له ښاره نه راوزي
کلابندي ده نور وتلای نه را وتلای سې څوک
مېږونه چیري دي شملې له ښاره نه راوزي
او یا لکه چې په یو بل غزل کې وایي:
دا څه جنون دی تر منزله رغړېدل چې نه وي
دا څه منزل دی په لمبو کې سوځېدل چې نه وي
زاهده خوله دې د دوږخ په کیسو سترې کړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه خلیل دی تر انګاره پوري تلل چي نه وي
پښېمانه نه یم شیخه مه را یادوه قولونه
دا څه توبه ده په زړ ځله ماتېدل چي نه وي
)ترپایه(

2- د شاعر په نو ې شاعرۍ کې د جولې او

منځپانګې)فورم او مضمون(دواړو تنوع تر پخوا زیاته راڅرګندېږي. دلته هم منظومو ډوله شعرونه شته، هم د قصیدو بېلګې په کې وینو، د ښکلیو او لوړو غزلو ننداره هم کولای شو او بې له شکه چي دغه غزلې د شاعر د پخوانیو دریو ټولګو له بېلګو زیاتې، لوړې او ښکلې دي. د آزاد شعر بېلګې هم په کې وینو چي له هنري پلوه د لا زیاتې پاملرنې وړ دي.

3- څرنګه چې په دغو شعرونو کې د هیواد د

حالاتو ژوره انځورګري شوې ده او له بده مرغه د وطن حالات داسي دي چي د ښادۍ پر ځای یې د ویر شېبې زیاتي او درنې دي، شاعر هم زیاتره د همداسي شېبو شاهد او انځورګر دی. ما چي مخکي د کومي "ناهیلۍ" یادونه کړې وه، په وروستیو بېلګو کي نه یوازي دا چي دوام کوي، دغه د نا امیدۍ درد لا ژور او غمګین دی. په دې لړ کي کېدای شي د:

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره؟

په نوم نظم او ځینو نورو شعرونو ته ځانګړې پاملرنه وشي.

4- د شاعر په ورو ستیو شعري بېلګو کې د

هغه منظوم داستاني او حکایتي شعرونه د لا زیاتي پاملرني وړ دي. زه د ښاغلي جهاني د شعر په بېلابېلو غونډو کي د دې شاهد یم چي دغه لنډ منظوم داستانونه دومره اغېزناک دي چي د ګران شاعر له نورو ډېرو خوږو شعرونو څخه هم، له زیاتې بدرګې سره مخامخ شوي دي او بیا بیا یې د اورولو ټینګار شوی دی.

په دغو کیسو کي یې نظمونو کي د نمونې په توګه د "موږک شبر"، "د پیشو توبه"، "شیخ نصرالدین"، "چرګ او باز"، "مهار کړي اوښان" او یو شمېر نورو یادونه کولی شو چي د کیسې په څنګ یې لنډ شاعرانه پیغام هم د غور وړ دی، چي په ډېر منطقي انجام کي راځي، لکه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د بل په مټو غټ سي يا زمري سي
په هغه کړي له قام څني پردي سي
چي يې عقل خداى موړک غوندي کوچنی کړي
يوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کړي
يا :
له ازله مو نصيب راغلی خوار دی
چي لوېدلی مو د بل په لاس مهار دی

جهاني د پښتو د اوسني شعر له نوميالیو مخکښو شاعرانو څخه دی، جهاني د افغانستان د اولس د ژوند په ډېر غمگين پړاو کي، ډېر پرتمين شعرونه زمزمه کړي او لا يې زمزمه کوي، په دغو زمزمو کي به هماغه جهاني وګورئ خو دا ځل له "شپېلۍ" سره، او د سندريز غږ له ښايست سره. ورته غوږ شئ، وايې ورئ، ويې لولئ او خوند ترې واخلئ:

جهاني مه بوله ساحل ته لامبوزن لاسونه
د دې ياغي مالت وګړي په بلا پسي ځي

په مينه
زرين انځور
2001/9/3 ع
1380/6/12 لمريز
جرمني ؟ د کولن ښار

کور په اور کي د اغيار د رڅخه غواړم
د جانان غليمان خوار د رڅخه غواړم
چي غماز مي د جانان په کور کي بولي
ژبه ګونګه د رويبار د رڅخه غواړم
که تر مرګه پکښي ځان يو ازي وينم
د هيندارو کور سنګسار د رڅخه غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مې سترګې بې جانانه بل څوک وينې
ځان منصور غوندې پر دار درڅخه غواړم
د سبا په شان بې نومه بې روبياره
کور پر سترګو د دلدار درڅخه غواړم
چې رقيب مې د لحد له کيسو کوڼ سي
ستا په نوم کې پټ مزار درڅخه غواړم
چې نمرود مې ستا د مينې په تور سوځي
ژوند په غېږ کې د انګار درڅخه غواړم
په شبنم، په آيينه، په ګرېوانه کې
مخ، جلوه، ذکر د يار درڅخه غواړم
چې بورا رنګه مې مينه افسانه سي
تل سينه څيري په خار درڅخه غواړم
چې پانوس غوندې په خپل اور کې رنګين يم
د کوګل وينه مې نار درڅخه غواړم
يو يې نوم غواړم په وينو کې کرلى
يو په سترګو کې نګار درڅخه غواړم
يو مې سوال جواب د قبر په پښتو کې
يو لحد پر کندهار درڅخه غواړم
چې يو ازې جهانې درځې درشل ته
د سکروټو پر سر لار درڅخه غواړم
8 -11 -2000

↓

زه لکه پرخه په لوېدلو کې چا نه وليدم
لکه نسيم په تېرېدلو کې چا نه وليدم
د ګل په غېږ کې مې يوه شپه په قسمت ليکلې
لکه شبنم په الوتلو کې چا نه وليدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټ له پانوسه مي رنګین کړل د ساقي لاسونه
کرار کرار په سوځېدلو کي چا نه ولیدم
نه د شاعر نه د بورا ستر ګو ته ونښېدم
د غرونو ګل وم غوړېدلو کي چا نه ولیدم
نه تر اوربل نه تر ګرېوانه نه تر شونډو ولاړم
پر آشیانه په رژېدلو کي چا نه ولیدم
خواږه خوبونه د ځوانۍ لکه سېلۍ تېرېدل
د خیال ماڼۍ وم نړېدلو کي چا نه ولیدم
لکه نفس چي د عمرونو له محبسه وزي
د زولنو په ماتولو کي چا نه ولیدم
لکه ببرۍ کوګل مي ډک له فریادونو وړمه
شپه د توپان وه ډوبېدلو کي چا نه ولیدم
د حق ناري مي له زندانه تر یزدانه تللې
د افسانو په جوړولو کي چا نه ولیدم
د جهاني په شان مي شپې کړې د یارانو سپیني
په تورو ورځو ژړېدلو کي چا نه ولیدم
ویرجینیا
ډسامبر 1999

↓

ستا د راتلو په انتظار کرار کرار زوړ سوم
رویباره کله به راځې په انتظار زوړ سوم
د مرغلرو سوداګرو مي تپوس ونه کړ
تر لونګینه چا یو نه وړم پر بازار زوړ سوم
ما خو ویل چي په لمبو کي تر منزله ورځم
لکه قدم پر مځکه ولوېدم پر لار زوړ سوم
د خزانونو له هیبته یې خوله خلاصه نه کړه
د ګل په تمه د غوټۍ څنګ ته پر خار زوړ سوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه شېبه مي زولنو سندره غبرګه نه کړه
د لېونو سره په کلي کي هوښيار زوړ سوم
چا مي له سترګو سره دوې اوښکي ملګري نه کړې
لکه خاټول په رنګ رنګين په زړه پرهار زوړ سوم
نور مي خيالونه په خوږو نکلونو مه بيدوه
زه له شپو سترې يم په هيله د سهار زوړ سوم
تش د دوږخ له بېري وچي شونډي نه ګرځمه
يارانو خُم لره راغلی وم خُمار زوړ سوم
د جهاني پانوس کوګله لمبې مه سپموه
لکه پتنګ په ارمانونو د انګار زوړ سوم
ويرجينيا
1998 اپريل

↓

شېبې د انتظار دي په لېمو درته ساتو
اغزي نه دي دا لاري په بڼو درته ساتو
په شرنګ چي مو ټولې د غمازانو ويښه نه سي
محرم به لېونتوب د زولنو درته ساتو
ازل مو نذرانه د سوځېدو منظوره کړې
هر پل دي تر درشله په لمبو درته ساتو
چي سترګي د رقيب دي په جلوه روښاني نه سي
جانانه رباتونه په تيارو درته ساتو
ستا شپې دي وي روښاني موږ دي سوځو لکه شمعي
پېرۍ دي په پانوس کي په ګزمو درته ساتو
وعده مو له فرياد او له قسمته سره کړې
دردونه لکه ژبه د زخمو درته ساتو
يوه شپه يو راغلي بې اختياره بې خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شبنم غوندي مو کږي پر غونچو درته ساتو
نن جنگ ته يو راغلي جهاني ستنېده نسته
مورچل په ککريو په پښتو درته ساتو
ويرجينيا
12 ؟ 6 ؟ 2000

↓

ځوانۍ ستا پر اوږو د جنازو پر کلي راغلو
د اوښکو په ګامونو د لېمو تر کلي راغلو
هر کاڼی مو جلا له ککرۍ سره اشنا دی
په شرنګ د زولنو د لېونو پر کلي راغلو
پتنګ غوندي نصيب راته منلې وه دا لاره
محفل ته دي جانانه د لمبو پر کلي راغلو
معذور يو که نن توان د الوتو راپکښې نسته
سوځلي ګلستان ته د اغزو پر کلي راغلو
پيدا چي درته تمه نه سي زموږ د رغېدلو
خولې د زکندن يو د سلګو پر کلي راغلو
زر ځله به سي بندي د جانان د ديدن لاري
د پرخي د لښکر غوندي د شپو پر کلي راغلو
ساحله د توپان کيسه يوه شېبه که هېره
مړژواندي وزر ماتي د څپو پر کلي راغلو
يو ټک له سره باسو نګهبان له بدو سترګو
په چم د سپېلنيو د اورو پر کلي راغلو
له ژبي د فرياد سره مو ستونی پخلا نه کړ
د درد په شاني زړه ته د زخمو پر کلي راغلو
سجدې بې پر تندي د جهاني منظوري نه وې
زاهده له توبو د ميکدو پر کلي راغلو
واشنګټن

(c) ketabton.com: The Digital Library

28 ؟ 8 ؟ 2000

کلونه کیږي له دې ښاره کیسو کوچ کړی دی
د آدم خان له شهبازونو درخو کوچ کړی دی
په هغه دښت کې د مجنون غرغړې وچې سولې
د لېونیو له مزلونو اغزو کوچ کړی دی
نه په محفل کې بلېدل نه سوځېدل یاد ېږي
د پتنګانو له مذهبه لمبو کوچ کړی دی
څنګه به ستون سي له خزانه توربېدلی بلبل
چې له چمنه د ګېډیو وږمو کوچ کړی دی
اوس یې شرنګی د نیمو شپو سندري نه تخنوي
له سپینو لېچو سرو لاسونو بنګړو کوچ کړی دی
د زلېخا مینه د چا لمنې نه توروي
اوس له خوبونو د یوسف قافلو کوچ کړی دی
د تور جادو افسون وهلي دي د غرو لمنې
نن د شپېلۍ له منترونو نغمو کوچ کړی دی
جهاني څوک به پر لنډیو غزلونه لیکي
چې له ګودر څخه د پېغلو نارو کوچ کړی دی

ویرجینیا
12 ؟ 8 ؟ 2000

↓

بیا یې په محفل کې نن له پام څخه لوېدلی یو
ګوره د ساقي تر نظر څنګه ورغلی یو
هره شپېبه موږ ته زنداني خوبونه مه راوړه
شرنګ د زولنو ته له کنعان څخه راغلی یو
نن دي عبرتونه له هوښیارو سره وخاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د لېونيو په اتڼ ور کښېوتلي يو
پل چي مو د پله پر سر ايږدي رقيبه پښه نيسه
موږ چي له ازل څخه راغلي يو ښاغلي يو
مه راځه ساحله چيري موږ چيري دا ستا سکون
موږ يې سمندر ته د توپان په شپه لېږلي يو
نور مو تماشه کوي که خپله ننداره کوو
يوه نه سوو شبنم غوندي يې څو شېبې بللي يو
هره ورځ د ستورو په حساب لمبې په خوله کي وړو
موږ له خپلي ژبې لکه شمعي سوځېدلي يو
موږ خو بې اختياره د نعمت پر خوان ور پرېوتو
ګوره چي سخي کور به لا څو ورځي منلي يو
پرېږده جهاني له دې وزره د پرواز تمه
غشي د نصيب چي پر شهپر باندي ويشتلي يو

ويرجينيا
12 -10 -2000
↓
لا به تر څو وينو ملګرو دا د غم خوبونه
د جنازو سره ملګري د ماتم خوبونه
ځئ له آسمانه سره يوه کو دا زړه خبره
يا دي اختيار وي يا دي ځغلوي قلم خوبونه
نور به پخپله د خوبونو تعبيرونه کوو
پردي لا ولي ګوري موږ ته سم نا سم خوبونه
بوډي آسمان ته نوري مه نيسئ د خير لمني
په دې کږه ملا يې د ډېرو کړل برهم خوبونه
پير مُغان ويله خپلي آيينې سپيني کړئ
کنه حرام دي د سکندر او جام جم خوبونه
يوه منزل ته نه رسيږي ببلي ببلي کوڅې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې سرابونو ډېرو وخوړل د یم خوبونه
نن د شیطان په لمسه غاړه د هابیل غوڅوي
سبا به ویني ویني ژاړئ د ستم خوبونه
جهاني نور نو د قسمت په خوښه نه یو روان
راویښوو په لویه لار کې هر قدم خوبونه

ویرجینیا
8 -12 -2000
↓
یو څو رنځوري شپې دي په لېمو یې زنګوو
شېبې د انتظار دي په کلو یې تېروو
دا ښار د نازولو دی چا درد نه دی لیدلی
تر څو به په زګېروي ورته زخمونه ویښوو
کلونه د سبا د جنګ په هیله خاوري کېږي
نن وزو له توپان سره خبره سپینوو
عمرونه له مطرب سره بې سوره نغمې ژاړي
ساقي په دې رباب کې نوی شرنګ پیدا کوو
چې ستا سره ښخېږي د هغې ګناه په ګوتو
قسمته له تندي څخه سجدې دي پاکوو
راپرېږده د ساقي سپینو لاسو کې سره شراب
واعظه ته رخصت یې موږ اورونه قبلوو
چې لوېږي مې زلمی ساقي په غېږ کې له مستۍ
جنت زاهده ستا سو موږ خمونه تشوو
ځوانۍ چې ګمراه نه کئ د خلوت په تاریکو کې
دا شپې راڅخه تښتي ځو توبې به ماتوو
هستي مو جهاني د عزراییل په غېږ کې غواړه
مستي لا په سلګیو کې د سره پاڅوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويرجينيا

15 -8 -2000

↓

پياله نيمه دي ولوېږي نظر په ماتوم
نن دا سي مستي غواړمه ساغر په ماتوم
ژړ مخی به در نه سم په کوڅه کي لېونتوبه
ځو کاڼي مي راوړي دي خپل سر په ماتوم
چي تمه د پرواز مي پاته نه سي په سينه کي
په غشيو کي در الوزم وزر په ماتوم
ستا شپې ته مي جانانه سره لمبه په خوله کي راوړه
د شمعي په څېر ژبه ده منتر په ماتوم
که سيوري غوندي ورک يم له تروږمۍ سره پر لارو
معلوم په هر قدم يمه سفر په ماتوم
شهيد ي کربلا ته په جنګ نه يم در وتلی
غازي زور مي راوړی دی لښکر په ماتوم
شپې د انتظار دي تر لحده پوري وړمه
دا شپه مي سبا نه کې زه سحر په ماتوم
نفس د زکندن يمه په ستوني کي ګنډلی
يو جام د اجل غواړمه کوثر په ماتوم
قسمته نن په خپله خوښه ستا له غېږي ځمه
قلم پر تندي کاږمه دفتر په ماتوم
په نوم د جهاني چي دي ليکلي دي آسمانه
توپان درڅخه غواړم سمندر په ماتوم

ويرجينيا

12 -9 -2000

↓

نور به له رقيب سره د کور خبري نه کوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې به سرې کو د پېغور خبرې نه کوو
ځله د پردیو د خوښۍ د پاره وسوځو
نور به وزر وساتو د اور خبرې نه کوو
ولې خپلې ځانګې د جنون تېښې ته ونیسو
ځان چې تربور سوی دی د زور خبرې نه کوو
ځئ چې د قسمت پر تندې خپلې کرښې ولیکو
پرېږدئ له قاتل سره د ورور خبرې نه کوو
ډېر مو له فریاده د رقیب کیسې شرینې سوې
درد غوندې به پټ وزو د شور خبرې نه کوو
زموږ لا په شهپر کې د آسمان خوبونه پاته دي
مرګه ځوانیمرګه لا د ګور خبرې نه کوو
نن به جهانې بې وزرونو پروازونه وي
پرخه غوندې الوزو د لور خبرې نه کوو

واشنګټن ډي سي
19 -2 -2002

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کیسو وطنه
د میدانونو خرخښو وطنه
داسې مې نه غوښتې چې نن دې وینم
په تن زخمي په سره کفن دې وینم

نه دې هلمند هغه موجونه راوړي
نه له مستۍ په خوله ځګونه راوړي
نه د ارغند غاړې ګلونه راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دي ترنک زاړه سپلونه راوړي
نه دي دښتو کي قافلې وينمه
نه دي کېږديو کي د ښوې وينمه

نه د رابيا له ميني مست فتح خان
له کلابُسته قهرېدلی روان
نه ورسره دي د بړېڅو ياران
نه د مغولو په پوځ ګډ دی تالان
نه يې شپېلۍ دي په برېتو اغوستي
نه يې سرونه په نېزو اغوستي

نه چا ته کور نه چا ته بام پاته دی
نه د کيسو د شپو ارام پاته دی
نه د بيبو د خولې پيغام پاته دی
نه ښادي خان نه دلارام پاته دی
نه په زلمۍ مينه کي شور خوځېږي
نه په رګو کي د چا اور بلېږي

نه د احمد د توري شرنګ وينمه
نه يې لښکري نه يې جنګ وينمه
نه پاني پت په وينو رنګ وينمه
نه سينې ځيري په خدنګ وينمه
نه مرهټيانې ميندي بوري ژاړي
نه پښتنې په تېرو تورو وياړي

اوس دي پر کليو جنازې را اوري
له پېغلو سترګو اوښکي سرې را اوري
له خپل قسمته درته شپې را اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپينو ورځو دي تياري را اوري
اوس هديره د افسانو يې زموږ
ګور د زلميو ارمانو يې زموږ

اوس له آمو تر اباسينه خاوره
له وينو مسته سره رنګينه خاوره
هغه درنه هغه سنګينه خاوره
هغه تر خپل ښارګ شېرينه خاوره
ورباندي ګرځي د اورنګ آسونه
د پردۍ سولي پردي جنګ آسونه

اوس دي په لار کي رقيبان پراته دي
اوس دي په عرش کي شيطانان پراته دي
پر خزانو دي ښاماران پراته دي
په کوه قاف کي دي ديوان پراته دي
لاري کوڅې دي د اغزو ډکي دي
ياغي درې دي له لمبو ډکي دي

ما خو به ستا په نوم فالونه کتل
ما له قسمت سره سوکونه وهل
ما دي په غېږه کي ګلونه ليدل
ما دي تندي کي جنتونه ويل
اوس مي په زړه کي ستا يادونه ژاړي
هره غزل کي مي بيتونه ژاړي

لا مي د وران قسمت خوبونه وينم
لا دي په برخه توپانونه وينم
لا په غضب د آسمان خونه وينم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا د ډبرو بارانونه وینم
لا به د دوست په نوم درځي غلیمان
لا به دي وژني د لستوڼي ماران

راسه چي ویني ته دي اور درکمه
زاړه جنون ته به دي شور درکمه
څو لېونۍ چیغي په پور درکمه
زخمي لمبو ته به دي زور درکمه
راځه یو مسته پیاله بنګ پورته کو
یو ځل به بیا د توري شرنګ پورته کو

راځه چي بیا د افسانو په ژبه
د ملالۍ او د عینو په ژبه
د میوندونو د کیسو په ژبه
څه د توپک څه د جرګو په ژبه
د وطن شپو ته مشالونه راوړو
د تیارو ښار ته څراغونه راوړو

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کیسو وطنه
د میدانونو خرخښو وطنه
د اسي مي نه غوښتې چي نن دي وینم
په تن زخمي په سره کفن دي وینم

ویرجینیا
15 -5 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چې تندي کې دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
وږمه ځي تر ارغوانه پښنه نيولې
په کوڅو کې يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له بانو تر ګرېوانه د اوښکو کور دی
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس په ساندو کيسې وزي له کابله
چې کوڅې يې وې ښايستې په پېغلو حورو
سور سالو يې د لمبو رنګ دی اخيستی
چې په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ يې د پاتا کمبلې ژاړي
پر تېر سوی دی ناورين د زورورو
ماشومان يې بلاګاني په خوب ويني
افسانې د برېتورو ، ږيرورو
د هر پلار کيسه د زوی په وينو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي کوم وطن ته وري دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پرد پسانو
کوم ولات کي يې د رمل ورته ليکلي
څوک به اوري فريادونه د زخميانو
څوک به غوړ نيسي ناروته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د يتيمانو
څوک به بيرته لوپټه د خور پر سر کي
څوک به نيسي ګرېوانونه د غازيانو
د نښترونو جنډې سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهيدانو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک لېږي ميرا ته غزلونه
څوک به اوښکي تويوي پر ميناتو
څوک به ژاړي په کېږديو کي نکلونه
کوم حميد به خط و خال کاغذ ته يوسي
يادوي به د يارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درويشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندي فالونه
څوک به نيسي د ديدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستايي اورونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به څوک د هندوکش سندرې بولي
اوس به څوک ځي په اټڼ تر خیبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به لیکي قصیدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسینه
غر او سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګاني د بابا له میراثونو
اوس به څوک د جلالا کو درته یوسي
د هلمند څخه شرنګې د امېلونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک رایادوي تېرې خبرې
اوس به څوک راوېښوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وايي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره وياړي
اوس به څوک تسليموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ایستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به وړانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونه ويني ژاړې
کوم خوشال به لړزوي په کټ کي زړونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومه پېغله به غرمه د میوند سره کي
د خپل یار له وینو څوک ایږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چیغه به کي سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نیسي
څوک به اخلي د پېړیو کساتونه
څوک به راسي د ایوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ماشه د ورور پر لور کشېږي
چي یې غړي تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور ټیکري پېیلي
چي یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چي کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د ورور په وینو سره ده
چي څیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کي پروت دی
ککرۍ چي یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس له ګوتو د مطرب ويني را اوري
ژبي سل ځايه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګي وايي ساندي
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چيري د زلميو څوښي غورځي
ګنهکاره سوه سورنا رېغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تيارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تياري پر ځوانو زړونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاوليو نه پايلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نيولي ځالګۍ دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهونه ياغي کېږي
نه خيام سته د توبو د ماتولو
سپين لاسونه د ساقي به چيري وښي
پر يارانو شنې پيالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به ليکي د ښوانونه د غزلو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نسیم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښې کړې ځالګۍ دي
جنازو پکښې اوډلي دي کورونه
وايي نسته کجاوې شا ليلا ورو ورو
پېغلي نه نيسي د اوښو پېزوانونه
اوس يې نه راوړي رويبار د ديدن زېرى
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کې يې زموږ پلونه بېګانه دي
له اغيار سره يې کړي پيوندونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

ويرجينيا
6 -3 -2000

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چې تندي کې دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
وږمه ځي تر ارغوانه پښه نيولې
په کوڅو کې يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له باڼو تر ګرېوانه د اوښکو کور دى
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس په ساندو کيسې وزي له کابله
چي کوڅې يې وې ښايستې په پېغلو حورو
سور سالو يې د لمبو رنګ دی اخيستی
چي په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ يې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تېر سوی دی ناورين د زورورو
ماشومان يې بلاګاني په خوبويني
افسانې د برېتورو ، ږيرورو
د هر پلار کيسه د زوی په وينو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

کله ي کوم وطن ته ورې دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پردېسانو
کوم ولات کي يې درمل ورته ليکلي
څوک به اوري فريادونه د زخميانو
څوک به غوږ نيسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د يتيمانو
څوک به بيرته لوپټه د خور پر سر کي
څوک به نيسي ګرېوانونه د غازيانو
د ښښتروني جنډۍ سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهيدانو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک ليږي ميرا ته غزلونه
څوک به اوښکي تويوي پر مينانو
څوک به ژاړي په کېږديو کي نکلونه
کوم حميد به خط و خال کاغذ ته يوسي
يادوي به د يارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درويشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندي فالونه
څوک به نيسي د ديدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستايي اورونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک د هندوکش سندري بولي
اوس به څوک ځي په اتڼ تر خيبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به ليکي قصيدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسينه
غر او سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګاني د بابا له ميراثونو
اوس به څوک د جلالا ګودر ته يوسي
د هلمند څخه شرنګی د امېلونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک رایادوي تېرې خبرې
اوس به څوک راوېښوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچې غاړه تازه کې
اوس به څه وایې زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره ویاړي
اوس به څوک تسلیموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ایستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونه وینې ژاړي
کوم خوشال به لړزوي په کټ کې زړونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

کومه پېغله به غرمه د میوند سره کې
د خپل یار له وینو څوک ایږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چیغه به کې سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نیسي
څوک به اخلي د پېړیو کساتونه
څوک به راسي د ایوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کې د ازل کښلي خطونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ماشه د ورور پر لور کشېږي
چي یې غرې تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور تیکري پېیلي
چي یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چي کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د ورور په وینو سره ده
چي څیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کي پروت دی
ککرۍ چي یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس له ګوتو د مطرب ویني را اوري
ژبي سل ځایه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګي وایي ساندي
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چیري د زلمیو څوښي غورځي
ګنهکاره سوه سورنا ږغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تیارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تیارې پر ځوانو زړونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاولیو نه پایلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نیولي ځالګې دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهو نه یاغي کېږي
نه خیام سته د توبو د ماتولو
سپین لاسونه د ساقي به چیري وېشي
پر یارانو شنې پیالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به لیکي دېوانونه د غزلو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس نسیم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښې کړي ځالګې دي
جنازو پکښې اوډلي دي کورونه
وایي نسته کجاوې شا لیلا ورو ورو
پېغلي نه نیسي د اوښو پېزوانونه
اوس يې نه راوړي رویبار د دیدن زېری
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کي يې زموږ پلونه بېګانه دي
له اغیار سره يې کړي پیوندونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

ویرجینیا
6 -3 -2000

واه زوروره څه په لوړ آواز سندرې وایې
ستا په سندرو کې د ږغونه د پېړۍ اورمه
لکه له منځه د وحشي او توپاني سمندر
زه ستا آواز د بې وزلانو له بېړۍ اورمه
د غرونو منځ کې له درو له ګړنګونو څخه
یوه خوږه یوه اشنا غوندې شپېلۍ اورمه

څومره زړه ور یې چې لا نوم د ملالۍ یادوې
د ثریا د قبر سر ته یې لنډۍ یادوې
لا دې د زړه خواله راوړې د نازو لونو ته
لا په دښتونو کې سندرې د کوچۍ یادوې
لا دې ژوندۍ ده په سینه کې سوځېدلې مینه
لا ماښامونه لا اورونه د کېږدۍ یادوې
لا دې خوبونو ته راوزي خپلې دنګې نجونې
لا د ګودر سره پاولې او غاړګۍ یادوې

اوس دې هغه ښکلې پېغلوټې بې پاولیو ګرځي
اوس بې پوړنې ببر سر بې غاړکیو ګرځي
اوس یې سندرې په دښتونو کې شپې نه ویښوي
چې د شیطان محتسب سترګې پر کېږدیو ګرځي
هغه ښایستې د غزلونو د شعرونو سترګې
له اوښکو سرې دې شوړېدلې په زاریو ګرځي
اوس د دېوانو د شامته ښکلا وتورېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترابان په کور کې پوځ د شاپېريو ګرځي
اوس يې په مېنه کې د توري بلا مور لنګه ده
په پېښور کې په کوڅو کې د پرديو ګرځي
هغه ښايستې په تورلېنګيو کې پلو ګرځوي
د ګيدړانو کره لوښې د زمريو ګرځي

د ثريا د خويندو ميندو هديره ورکه ده
د ښکليو لوښو يې کلا ورکه ډېره ورکه ده
اوس د زلخوړې ابوجهل د لښکر له جوره
په ماښامونو کې لمبه ورکه خېمه ورکه ده
څوک د تورونو څوک سنګسار د پاره جوړې نجونې
پر سورکۍ شونډو يې د ژوند بله کيسه ورکه ده
اوس نه په ورا نه په اتڼ نه په مېله راوزي
د ژوند له خونې يې رڼا ورکه ږېوه ورکه ده

په دې تورتم کې به له چا سره غمونه ژاړو
اوس به د کومو ځوانيمرګو لحدونه ژاړو
د کومو کونډو کومو بورو کومو ورارو سره
د چا کيسې او د چا شناختې او قبرونه ژاړو
د بې عزته محتسب دُره عزت لوټوي
د چا پر ولې پر ناموس باندې زخمونه ژاړو
دلته به څرنګه ګرېوان د زورورو نيسو
دلته به چا سره دردونه پرهارونه ژاړو
دلته مو وژني د نصيب د فيصلو په حکم
وايه له چا سره دا تور عدالتونه ژاړو
اوس د بابا پر مېنه حکم د اورنګ چلېږي
د پردۍ توري به موږ چا ته ګوزارونه ژاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره هادي ! نن دي پر خویندو بدي شپې راغلې
د رڼاګانو په وطن کي دي تیارې راغلې
چي پایزېبونو به یې شپې له کېږدۍ وشړلې
هغو پاپیو ته نن توري زولنې راغلې

خو که دا مېنه په ریشتیا د ملالۍ مېنه وه
که د نازو او ثریا او تورپېکۍ مېنه وه
که په ریشتیا زمریو میندو وه راوړي بچي
که په ریشتیا د عُقابانو د ځالۍ مېنه وه
که د شهید مین په وینو چا خالونه وهل
که د ګولیو په باران کي د سیالۍ مېنه وه
که چا دې خاوري ته د وینو اوبه خوروکړې
که د اتڼ که د پایکوب که د مستۍ مېنه وه

نو پر دې خاوري داسي ډېري زلزلې راغلي
دې هسکو څوکو داسي ډېري حادثې لیدلي
دلته مرګي موږ ته په زر ځله خېمې وهلي
د بورو ورارو سترګو ډېري جنازې لیدلي
موږ له ازله د توپان په شپه کي وزېږېدو
دې سمندر کي له پېړیو مو څپې سهلي

که ژوند باقي وي وه ورځ به مو بیا ښکلي نجوني
لکه د غرونو غرڅه مستي نازولي نجوني
بیا پر واټونو ډلي ډلي په سپلونو ګرځي
زما د کابل هغه ښایستې هغه ښاغلي نجوني
بیا به په سرو منګلو زړونه له کوګله کاږي
په شرنګا شرنګ به را رواني وي منلي نجوني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به د سترګو تر کونجو ګوري مکار محتسب
موږ به پر نویو پاڼو نوي حسابونه لیکو
بیا به د شعر پر مځکه وکرو د مینې فصل
بیا به له سره نوي نوي غزلونه لیکو

واشنګټن ډي سي
9 -9 -2001

زنداني خیالونه

ما ویل زه به یوه ورځ د پسرلي په سهار
چي مځکه سره او شنه وي
چي د بوډۍ په تال کي
غزلي ناڅي ترې نظمونه اوري
چي د توبې پر لغوړنو پر چاودلو شونډو
کیسه د ذکر زنګ وهلې نیمه خوا ویده وي
چي له محرابه سجدې نه راپاڅي
چي شیخ د خپل قهر په اور کي سوځېدلی پروت وي
چي په جومات کي غځېدلی پروت وي
چي د نې او د خُمار سندري
چي د جانان او د نګار سندري
چي د ساقي او د خپل یار سندري
هم له شبنمه هم له ګلو خوځي
هم له نرګس هم له سنبلو خوځي
هم له اوربل هم له کاکلو خوځي
له شونډو خوځي له سرو مُلو خوځي
زه به راځم پر هغه لاره باندي
چي تا په میاشتو په کلو څارله
چي تا په اوښکو په سلګو څارله
تا په دعا، تا په تعویذ، تا په فالو څارله

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به راځم لکه د تللیو مرغکیو په څېر
د پسرلي د توتکیو په څېر
او راسره به وي د سپینو مرغلرو امېل
زه به کیسې د پردېسیو کوم
ته به کیسې د شوګیریو کوې
زه به له ګل څخه فراق ژاړمه
ته به نکلونه د اغزیو کوې
زه به دي غېږ کي نیسم
ته به مي غېږ کي نیسې
یوه شېبه به شوګیرونه هېر کو
د خیال په تاو به خزانونه هېر کو
اوښکي به هیري کو غمونه هېر کو
خو ګراني کله د زمان بندېوان
دا د عمرونو د زندان بندېوان
په زړه ظالم د شنه آسمان بندېوان
زما د خیالونو زولنې ماتوي
یا ستا د اوښکو سلسلې ماتوي
دا په زړه سخته زمانه
کله ارام ته پرېږدي
د پردېسۍ ستړي خپاره خیالونه
د بې وسۍ زخمي زخمي خوبونه

واشنګټن ډي سي
1 -11 -2000

د عمر سودا

ځوانیمرګي ځوانۍ څه وې
سپیني ږیري مخ دي تور سه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرور يم تر قيامته
ځه کلونه دي په ګور سه

ځوانۍ چيري مي کړې ورکه
چېري ولاړې ښکلي نجوني
چي ښايستې ونې يې ګورم
رانه ليري ځغلي نجوني

خدايه نغده مي راوړې
پور ته نه يمه راغلی
پنځه ورځي مي زلمی که
ژوند مي ټوله دربخښلی

چي بيا زه يم بيا ياران وي
بيا سبزه وي بيا ګلان وي
چي بيا مې وي بيا مستان وي
د شرابو رود روان وي

پيالې سر پر سر تشېږي
ښاخلې بند پر بند ماتېږي
ويني وار په وار تودېږي
مرګ او ژوند دواړه هېرېږي

شرنګ سي پورته له ربابه
لمبه خېژي له دريابه
شيخ توبه کي له کتابه
پرهېز مات کي له شرابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پایکوبه د یارانو
شپې سي اور د رقیبانو
ورځې توري د شیخانو
ژوند اغزي د غلیمانو

یو د بل په سترګو پایو
زه او یار مي لاس تر غاړه
یو په بل کي سره ورک سو
په یوه هستي کي دواړه

هم ډکېږي هم تشېږي
صُراحي او ګیلاسونه
له مستانو نسکورېږي
د سرو مُلو ډک جامونه

نازولې ساقي ګرځي
لکه څانګه د ګلونو
چي خمار مستي یې څاځي
له سرو سترګو له لاسونو

خدایه سپین وېښته مي واخله
په رګو مي کړه اورونه
بس پنځه شپې مي زلمی که
نور در ونیسه کلونه

چي توبه وي له حسابه
زه هغسي مستي غواړم
چي پرهېز وي له کتابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هغه کلونه ژاړم
او که دا نه وي خالقه
بې اجله درنه ولاړم

ویرجینیا
13 -3 -2002

ته ښایسته یې

ته لکه ستوری د آسمان پر لمن

ته لکه سترګه د سبا ښایسته یې
په آسمانونو کې تنها ښایسته یې
ته له ازله له پخوا ښایسته یې
ته د مستۍ ته د خمار په شپه کې
لکه ساقي لکه مینا ښایسته یې
لکه پانوس لکه رڼا ښایسته یې
لکه جلوه لکه برېښنا ښایسته یې
لکه شبنم لکه ځلا ښایسته یې
لکه ګلاب لکه بورا ښایسته یې
لکه لاله په سره لمن کې د بېدیا ښایسته یې
لکه غزل ټوله ښکلا ټوله له رنګه ډکه
لکه خیالونه د شاعر د هري خوا ښایسته یې

ته لکه زېری پر غوږو لکه نغمه پرېوزې
له سر تر نوکه په رګو لکه لمبه کښېوزې

ته لکه شمع لګېدل دي زده دي
په توره شپه کې بلېدل دي زده دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سوځېدل هم سوځول دي زده دي
هم ويلول هم ويلېدل دي زده دي
لکه خيالونه الوتل دي زده دي
پردي خوبونه تښتول دي زده دي
زخمي کول کرارول دي زده دي

ته لکه زرکه له اوازه دي درې ښکلي دي
لکه شپېلۍ له مازيګره دي رمې ښکلي دي
لکه لمبه له ماښامونو دي خېمې ښکلي دي
ته لکه وړانګه له سهاره دي څپې ښکلي دي

ته لکه ګل د نسترن له تا بهار ښايسته دی
لکه نسيم لکه وږمه له تا سهار ښايسته دی
لکه سپوږمۍ له تا آسمان له تا سينګار ښايسته دی

ستا له تصويره مي خوبونه ښکلي
په تصور مي دي خيالونه ښکلي
ستا له خيالونو مي نظمونه ښکلي
ستا په هستۍ مي غزلونه ښکلي

تر څو ژوندی يم ستا په نوم به غزلونه ليکم
تر څو چي يونم څو چي وينم څو چي سترګي لرم
ستا پر تصوير باندي به اوښکي کرم
ستا په خوبونو به مي شپې بيدوم

ويرجينيا
13 -3 -2002
چي شپېلۍ بنده نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کړې
په دې دښتونو کې يوازې دا يوه نغمه ده
چې مورړ ته نکل د پېريو کوي
يوازې دغه آواز
اوس د آشنا دښتونو
د جګو جګو غرونو
زمورړ د زهيرو چپاو سويو زړونو
د نړېدلو سوځېدلو خونو
د ځوانيمرګو نيمه خوا قبرونو
يوه يوه کيسه پر ژبه لري
يوازې دغه آواز
يوازې ستا د شپېلۍ مستي او آزادي نغمې
د لوړو غرونو تر کمرونو ورځي
لا د کيږدۍ تر ماښامونو ورځي
لا په دښتو کې تر اورونو ورځي
لا د زلميو مينانو تر نکلونو ورځي
لا د بلبلو چڼچڼيو تر غوږونو ورځي
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کړې
چې زمورړ د غرونو دا ژور لاښونه
چې دا زخمي ګلونه
دا سوځېدلي او دا وچ ډاګونه
دا نيمه خوا ښارونه
دا بې صاحبه دا ميرات کورونه
دا د مرګي له ساندو ډکه خونه
يوازې تا پېژني
شپانه کلونه کېږي
چې وطن رنګ د لېونتوب اخيستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګونو باج له سرېتوب اخیستی
د څو قاتلو لوټمارانو ټولۍ
د بېګانه داړه مارانو غدۍ
زلمي سرونه په لمنو کي وړي
شهیدي ویني په څمونو کي وړي
پردي تېغونه په لاسونو کي وړي
نه یې په شپو کي دي کیسې پرې ایښي
نه په کیږدیو کي لمبې پرې ایښي
نه یې پر شوندو ترانې پرې ایښي
نه یې شهباز نه یې نغمې پرې ایښي
نه یې لنډۍ نه یې نارې پرې ایښي
ستا له شپېلۍ به هم نغمې تللي وي
ستا له نغمو به هم کیسې تللي وي
ستا له کیسو به هم مزې تللي وي
تا ته به هم سورونه نه وي پاته
ستا له آوازه به هم ویني څاڅي
ستا له سورونو به هم اوښکي پاڅي
تا ته به کله دونه شور پاته وي
ستا د نغمې به کله زور پاته وي
ستا به د وینو چېرته اور پاته وي
خو ته دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
که سبا بیا مو ګودرونه خپل سول
که مو دا غرونه دا دښتونه خپل سول
که په کیږدیو کي اورونه بل سول
او بیا کیسې د اوربدلو سولې
بیا غاړګۍ د اچولو سولې
پېغلي ګودر ته د ورتللو سولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پایزېبونو د پاولیو شرنګولو سولې
د محتسب سترګې ړندې سوې د ایستلو سولې
بیا به دا ستا په نغمو
بیا به دا ستا په آواز
دا ستا په مسته شپېلۍ
راویښوو د نیمو شپو نکلونه
له شپو به باسو شیطاني خوبونه
بیا به را یاد کو پخواني وختونه
بیا به رباب ته شهبازونه راسي
بیا به نغمو لره سورونه راسي
بیا به نڅا ته پایزېبونه راسي
بیا به محفل ته پانوسونه راسي
د ساقي لاس کې به جامونه راسي
ته به شپېلۍ ږغوې
یا غې سندرې به دې
راپاڅوې د رګو وچې وینې
ژوندۍ کوې به زمولېدلې مینې
راویښوې به ډکې پینې
دا شپېلۍ بنده نه کې
په دې شپېلۍ کې زه خوبونه وینم
پکښې خیالونه وینم
درته خوبونه زنګوم پکښې ټالونه وینم
د نن اورونه هېرومه جنتونه وینم
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
په دې دښتونو کې یوازې دا یوه نغمه ده
چې مورږ ته نکل د پېریو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
12 -8 -2000

سترګې

پرون مې نابېره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې در واوښتلې
او د عینکو شاته
یوازې ستا د خمارو سترګو کیسه پاته وه
نه له اوبو ډکې وې
نه له رمزو ډکې وې
نه له نخرو ډکې وې
پکښې مې و نه لیدل
د مستۍ ډک سره او نرې رګونه
نه یې رازونه ویل
نه یې نازونه کول
نه یې بانو پېره دار
نه یې وارونه کول
نه یې ښکارونه کول
نه یې د زړونو امېلونه پېیل
نه یې وعدې د سباوون کولې
نه یې کیسې د مستو شپو نه د پرون کولې
نه یې کاږه بانو حملې د شواخون کولې
نه یې پر زړونو اورول نوي تازه وارونه
نه یې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نابېره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې در واوښتلې
درته کتل مې چې ښایستې سترګې دي
هغه د میو پیمانې سترګې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له بېخوبيه له مستيه تکي سرې سترګې دي
د غزلونو افسانې سترګې دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د وربښميني ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پېرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلي غلي
د بلي مستي غنم رنګي نازولي نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوه ده د اودلې نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسي کرار کرار مزلونه وهي
چي خپلي شپې به يې ياد ېږي کنه
چي خاطرې به يې پارېږي کنه
پټي له ځان سره ژړېږي کنه

ويرجينيا
17 -3 -2001

سوګند

چي لا تر څو مي په رباب کي وي تارونه پاته
چي مي له ګوتو کي شهباز خوځېږي
چي يې لا توان د شرنګولو لرم
چي لا نغمه د ږغولو لرم
او لا يو څوک د اورېدلو لرم
او لا مي پاته په نغمه کي وي وروستي سورونه
زه به رباب وهمه
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چي د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پرتندي سجدې ليدلای نه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياغي نارې مي اېلولاى نه سي
شمع په لاس به په کوڅو کي د رندانو ګرځم
زه به پر کور د ميخوارانو ګرځم
تشي پيالې کړنګوم
ځانته زاهد قهروم
او ر د دوږخ پاروم
کور د ريا سوځوم
که نشې نه وي که مستي که شرابونه نه وي
که ساقي نه وي سپين لاسونه ډک جامونه نه وي
که محفل نه وي که نڅا که پايکوبونه نه وي
يوه خماره چيغه
څه لېونۍ او څه هوښياره چيغه
پورته کومه دا سکوت ماتوم
ژوندي قبرونه په نارو ويښوم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړى دى
چي د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پر تندي سجدې ليدلاى نه سي
ياغي نارې مي اېلولاى نه سي
که د تور مخو زاهدانو پيره دارو ستړګو
د محتسب او د قاضي دواړو مکارو ستړګو
له خلوتونو راوتلو رياکارو ستړګو
په رنجو تورو دوو غدارو ستړګو
له ګودرونو د پېغلانو نارې وشړلې
له پايزېبونو يې د شرنګ سلسلې وشلولې
له ماښامونو يې کيسې او لمبې وايستلې
زه به ګودر ګودر نارې وهمه
زه به پر سپينو مرغلينو اوږو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به پر سپينو پر وربښمينو لېچو
د منګوټيو سلسلې يادوم
زه به کيږدۍ ته ورځم
زه به لمبې بلوم
زه به کيسې ويښوم
ځانته زاهده قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چي د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پر تندي سجدې ليدلای نه سي
ياغي نارې مي اېلولای نه سي
لا خو ژوندی يم لا له ستوني مي اواز راوزي
لا خو بينا يم سپين له توره بېلولای سمه
لا يوه چيغه مستانه پورته کولای سمه
لا خو په وينو کي بخري ګډولای سمه
لا خو غزلي مستولای سمه
لا مي سينه کي ناويلي ترانې پاته دي
لا ترانو کي څو زخمي زخمې نارې پاته دي
لا له شهبازه سره غبرګي زمزمې پاته دي
لا په رګونو کي څو څاڅکي ويني سرې پاته دي
لا مي په وينو کي څو ګرمي هنګامې پاته دي
لا به زه اوس د انځورګرو په کوڅو ګرځمه
په قلاګانو په حجرو ګرځمه
د ورکي مېني به پوښتني کوم
کوډي کتني کوم
څو سوځېدلي تصويرونه ايږدم
څو پاڼي پاڼي کتابونه اوډم
پکښي څېره د خپل جانان لټوم
له ماتو ماتو قلمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپین کاغذ باندي خطونه لیکم
یوه څېره رسموم
بیا له تصویره سره لوبي کوم
ترېنه انځور جوړوم
د زړه په وینو یې خالونه ایږدم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مې اېلولای نه سي

ویرجینیا
19 -12 -2000

او لا اورونه بل دي

د پوهاند عبدالشکور رشاد د شعر په اقتفاء
ها چې په وینو یې لړلي دي د غرو لاښونه
چې یې لمن کې رغړېدلي دي مغرور سرونه
چې یې د توري له هیبته لړزېدل په کټ کې
د غلیمانو د تورزنو جنګیالیو زړونه
چې یې کیسو ته له باګرامه تر سسرامه پوري
یو په یو وښودل د شېر او د سکندر نومونه)1(
چې یې راپاڅي افسانې د اصفهان له کیسو
چې یې له ډاره رپېدله قزلباش پوځونه)2(
چې پاني پت ته یې ور وښودی ایمان د توري
چې د تاریخ سینې ته ولاړل دُراني تېغونه
چې له پامیره تر سپین غره تر خیبره پوري
پکښې ایرې سول یرغلګر او د دښمن هډونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له سکندره له چنګېزه یې کړې لارې ورکې
چې د فرنګ پر زړه یې کښېښود له تور داغونه
چې سره تبۍ یې کړ له مځکه د فرنګ او تزار
چې یې په غاړه کې ورو توپ د اور لاړونه
چې سرو لښکرو پکښې زر ځله ټکرې وکړې
چې خپل تاریخ ته یې سوغات یوړ له ژړ مخونه
چې یې د کونډو ، بورو ، ورارو حسابونه ورک دي
چې یې د شمېر په ژبه نه راځي ناسور زخمونه
چې یې تر ننه تر سبا او تر پېړیو پورې
په ښار او کلیو کې ورو کړ له سره اورونه
چې دې انګړ ته د کوربه بې اجازته راځي
کوم بختور به وړي تر کوره مات ژوندي بندونه
دلته سینې دي له ازله له پولادو جوړې
دلته له ټانک سره ډغرې وهي کلک سوکونه

او یوه ورځ د دې وطن په کړلېچو کې مات سول
د تزارانو په ګناه ککړ خیرن لاسونه
او یوه ورځ سو د پېړیو طلسم دړې وړې
او یوه ورځ له هسکه راغلل د برې زېغونه
ویل یې سپک سول د درانه پښتون انګړ ته چې تلل
د کبرجنو داړه مارو ناروا ټانکونه
پر مځکه جوړې زلزلې سوې د اتڼ له زوره
میدان ته وو تل د تېرو افسانو ډولونه
ولاړې د غرو شاته نیهام سو تښتېدلی ښامار
په میدانونو کې یې پرېښود له مات غاښونه
د کنډوالو ناره یې واورېدل په عرش کې خالق
د کونډې ناوې په نیکریزو سرو لاسو عرضونه
غرونو سیندونو یوه بل ته پیغامونه لېږل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهیدانو له جنډیو او رېدل رنګونه
چا ویل بیا ګوندي سمسور سي سوځېدلي کلي
ګوندي دا شاړي مځکي بیا وسپړي سره ګلونه
بیا له سورنا او له ربابه نغمې پورته سولې
نڅا ته ووتل د نجونو او زلمو فوجونه
مبارکۍ وې یو د بل غوږ کي ویله خلکو
نن که سبا وي پردي کیږي بېګانه کمپونه
نور به ستنېږي ستړي کډې له پردیو خاورو
نور به خالي وي د پردي ملکو پردي کورونه
نور به شملې د شمله ورو چا ته ټیټې نه وي
زموږ د زلمو غیرت به نه ختمې پردي دېګونه
خپل به قاضي خپل به ملک خپل به وي مشر د قام
بیا به پر خپلو مځکو یون کوي آزاد قومونه
بیا به د زرکو په ګامونو وي رواني نجوني
بیا به سینګار وي په کوچیانو زرغونه دښتونه
بیا به د تالندي د زوره غر او سمه رېږدي
بیا به غورېږي د ترنک او ارغسان موجونه)3(

خو یو ناڅاپه سره ورغلې خوني لښکري
بل سول په ښار او په بانډو کي د نفرت اورونه
لکه چي چا ته د پېړیو دښمني وي پاته
لکه بدۍ ته پاڅېدلي وي غلیم ترېرونه
لمبې له کلیو له ښارونو له کوڅو پورته سوې
سره سول د ورور او خور په وینو د غازي لاسونه
د خور پوړنۍ د ابا شمله یې ولوټله
له زړونو ووتل د میني او غیرت نومونه
یا زموږ بچي په کور کي تل دغه ناخوالي کوي
یا په پردي کور کي بدل سول زموږ یاغي مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په نومونو يې سندري جوړولې نجونو
هغو غازيانو يې پر کليو اوروول مرګونه
او لا تر ننه دا بد مرغه هنګامه جوړه ده
او لا تر ننه کيندل کيږي د ظلمو قبرونه
لا د ابۍ په غېږ کې نه دی کرار سوی ماشوم
لا هره شپه په خوب کي ويني د قاتل برېتونه
لا يوه بل ته سره اړوي اوتري سترګي
لا يې په کور کي مېلمانه دي د مرګي يادونه
چا ورته کړي دي کيسې د هغي بري کوڅې
چي د ژوندي انسان په سر کي چا وهل مېخونه
چا ماشومانو ته ويلي دي چي تل به ويني
د افغانانو په ازل کي نوشته جنګونه
دې افسانو د کور او کلي ارامي وړې ده
له ماشومانو يې غلا کړي دي خواږه خوبونه

هسي نه بيا پردي راغلي وي د سيوري په څېر
له يوه بله مرور کړي د قومونو زړونه
هسي نه بيا يو څو تور مخي په جرګو ورګډ سي
هسي نه يو له بله وجنګوي لوی ښارونه
هسي نه سپکه سي شمله د باتورانو د کور
هسي نه بيا په وير اخته سي دا زوی مړې خونه
بيا خو به نه وي د قلا په مخ کي غل پيره دار
شريک خو نه دي له رقيب سره د زړه رازونه
نيکه ويل چي خپل مو خپل دي بېګانه مغول دي
هېر خو به نه وي د بابا او د نيکه پندونه
بيا په لوی لاس خو به بلا چا رابللې نه وي
هېر خو به نه وي پروني او پخواني نکلونه
چي غمازان مو مرکې کوي د ورونړو تر منځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهغې ورځې به د وينو وي روان سيندونه
لا به را اوري د آسمانه څخه سره اورونه
لا به غړومبېږي ډک له اوره د وږخي توپونه

ويرجينيا

)1(په هند کي د پښتنو دوو مشهورو شاهانو، شېرشاه سوري او سکندر لودي، ته اشاره ده.
)2(قزلباش)سور سري، يا د سرو خوليو خاوندان(د ايران د صفوي شاهانو پوځيان وه، چي هم يې په کندهار کي د ميرويس نيکه له لاسه ماتي وخوړې، او هم يې په اصفهان کي د شاه محمود هوتک د انتقام مزه وڅکله.
)3(ترنک او ارغسان د کندهار دوه لوی سيندونه دي، چي پر غاړه يې ډېر لوی غلجي او دراني قبايل آباد دي.

چي رانه سې پسرليه

د خوشحال خان خټک د بهاريه قصيدې په پيروي
هی افسوس چي بيا به رانه سي بهار
نه ځولۍ ځولۍ ګلونه نه ګلزار
نه ښايسته به سي ټالونه په پېغلانو
نه ولاړ به وي زلمي کتار کتار
نه روان به وي همزولي لاس تر غاړه
نه نوروز نه ګل سرخ نه شالمار
نه به ښکلي وي دښتونه په زلميو
نه به پورته له باغونو وي چغار
نه به بيا خوشال ايستلې توره راسي
نه به باز غوندي منګل سر کي په ښکار

نه به سره تبۍ کي مځکه د مغولو
نه لښکر به د غليم کي تار په تار
نه مرغان به د رحمان پر غزل ژاړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه بې ګوري ځوک فالو نه پر ګفتار
نه به ځوک د قناعت په اطلس وياړي
نه به ګرځي په خرقه کي شهريار
نه به کړنګ و شنو پيالو ته حميد ورکي
نه به شونډي پکښې ويني د خپل يار
نه به اوښکي تويوي پر مسافرو
نه به فرش کي په لېمو دلبر ته لار
مهاجري سولې ورځي شبستان ته
د تورتم لښکر نيولى د لمر ښار

نه د زرکو په نارو دي غرونه ښکلي
نه بازان خوني منګول تېره منقار
نه ناري دي د چڼچڼو د قمريو
نه شاهين پسي وتلى دى په ښکار
په ګزمو د شيطانانو سترګي ګرځي
منګي نسته پر ګودر باندي کتار
پاولي نه کوي شرنګى پر ګودرونو
پېغلي نه لري خالونه د سينګار
نه غوټۍ دي د سوما له اوبو مستي
نه لښکري د بورا ګرځي خمار
نه وږمې ګرځي په شپو کي د ګلونو
نه شبنم له غونچو الوزي سهار
هره خوا ګرځي لښکر د صيادانو
اوس بلبل ترانې نه وايي په جار

د نارنجو ګل به ځوک ګرېوان ته يوسي
محتسب چي وي وهلى ننګرهار
ځوک به وليکي خاټول ته غزلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګي لښکر چي پروت وي پر مزار
ګناه کاري سوې جنډې د زيارتونو
نه سخي سته نه لمن د لاله زار
جنازې دي چي را اوري پر کورونو
مستي نه لري کوڅې د کندهار
ستا په نوم چي ورانوي د وطن څلي
ربه ته يې په لعنت که ګرفتار
د احمد پر مېنه مه واى زړېږدلى
مه يې مور د دې وطن واى مه يې پلار
نن يې اور د جنازو پر وطن بل کړ
هم لښکرو د غلام هم د بادار
خدايه يو زخم خو نه دى چي به جوړ سي
کال په کار دي پرهارونه وار په وار
چي به وينبي په نارو وې د نکلونو
له هغو کيږديو پورته دى کوکار
چي دښتونه يې وه ښکلي په اورونو
له هغو خېمو کچکول باسي مالدار
نه شپانه سته نه کيږدۍ نه رمې ګرځي
نه په دښت کي د لېوانو پروت دى ډار
خدايه ورکې سوې شملې د شملورو
نه سرونه سول را پاته نه دستار
له قاصده سره نسته پيغامونه
بد شګون دى سترګي سرې دي د رويبار
رباتونه نابلده راته ښکاري
قافله پر کومه ځي کرار کرار
توره شپه ده کنډوونه کږلېچونه
يا به ړوند وي يا جاهل کاروان سالار
له خزانه تر خزان پوري ژوندون دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یوه لحظه سکون سته نه قرار
هره ورځ یې له دوږخ څخه راوزي
پر تندي د هري شپې لیکلی نار
هر ساعت یې قیامتي اورونه اوري
زخمي کړي باروي زړونه افګار
کوراو کلي د سکروټو کروندې دي
ورور له وروره زوی له پلار څخه بېزار
لا ټولی د لېوني محتسب ګرځي
نه پر سد یې دی پرې ایښی نه هوښیار
د مطرب له شهبازونو اوښکي اوري
نه په سور کي یې رباب دی نه سیتار
نه په غلا نه په ښکاره یې دیدن کېږي
د جانان کوڅې نیولي دي اغیار
نه ساقي ډکي پیالې راوړي محفل ته
نه یاران دي په مستیو کي سرشار
نه د ګل په نصیب سرې شونډې د پېغلو
نه بورا سینه څیرلې ده په خار
ځه په مخه دي ګلونه پسرلیه
درته نور به وي ملکونه انتظار
دا یتیمي ځنې نه غورځي اتڼ ته
دا زوی مړي تا ته نه دي د روزګار
ته د کونډو اوښکو نه یې د پوښتني
د زهیرو زړونو مه اخله آزار
جهاني د خوشحال خان له برکته
د سکروټو په قلم لیکي اشعار

ویرجینیا
3 -1 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګلو نجلۍ)بيلي جويل(

دا په لوړو بنګلو کي د ښار اوسي
زما په شان غريب يې هيڅ نه دی ليدلی
نه يې مور کله کيسه ده ورته کړې
نه يې خيال ته دا سي څوک دی ورغلی
دا نجلۍ ده نازولې د قصرونو
ورته نسته لار د پلونو د خوارانو
نن يې زړه ته ده زما مينه ورغلې
نن د بخت په ازمېينه ځم يارانو
نن يې کړې فيصله د ژوندانه ده
نن سپاري چا ته جلو د خپلي ميني
نن به زړه د چا له زړه سره پيوند کړي
تودوي د چا په وينه خپلي ميني
نن يې زړه غواړي چي ځان لره پيدا کړي
يو غښتلی په زړه کلک له غريبانو
خو له ما څخه اختيار دی ميني وړی
زه له دغي ډلي نه يمه يارانو
دا په لوړو بنګلو کي د ښار اوسي
ما د دې نړۍ هرګز نه ده ليدلې
زه د دې دنيا ته نه يم ورغلی
ما لا خپله طالع نه ده ازمېيلي
ستړې سوې ده په سپينو بنګلو کي
زړه يې شين دی له هغه ژوندونه ژاړي
د غټانو له زامنو ده بېزاره
نن يې زړه د غريبانو سره غواړي
نن که نه سمه ور ورړلای مرغلري
يوه ورځ به مي راخيژي د بخت ستوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې به جوړ کمه باران د سرو او سپينو
په ټولۍ کې د سيالانو به مې ګورې
هغه ورځ به دا زما په مينه وياړې
راسره به وې پر څنګ باندې روانه
په ورو ورو به اخلې ښکلې قدمونه
لکه زرکه لکه سروَ خرامانه
نن يې زړه غواړې چې ځان لره پيدا کړې
يو غښتلی په زړه کلک له غريبانو
خو له ما څخه اختيار دی مينې وړی
زه له دغې ډلې نه يمه يارانو
نن يې زړه ته زما مينه ورغلې
ما هم زړه په بنګلو کې دی بايللی
ور روان يمه د بخت په ازمېينه
نازولې ته مې واک دی ورسپارلی

ويرجينيا
31 -5 -1999

موږک شېر

د لوی ښار څخه دباندې يو دره وه
جوړه کړې يوه شيخ پکښې دېره وه
ته پروت و په خواستونو پر سجدو به خدای
ټولې شپې يې تېرولې په نفلونو
که څو د ښار پر خلکو باندې ګران و
دی له خلکو راګوښه په غم د ځان و
دوولس مياشتې به يې تل روژې نيولې
يوه ورځ يې چا ډوډۍ نه وه ليدلې
يا په ذکر يا په فکر به مشغول و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر پر هر چا باندي ګران ورته مقبول و
نه یې وړلې شکرانې نه خیراتونه
نه یې چا ته ورلیکله تعویذونه
د دعا د پاره خلک چي ورتلله
پیر به یو ګړی حضور ته وربلله
نور نه شیخ د دنیا کار لره وزګار و
نه له ښو نه یې له بدو سره کار و
یوه ورځ یوه موږک په حجره کي
شل او سل ځله آزار کړ په سجده کي
چي به شیخ کله ورتیټ سو و سجدې ته
د موږک لکۍ به ورغله و خولې ته
شیخ کرار ورځخه وکړله پوښتنه
ما پر څه آزاروې په بخت پمنه
موږک وویله شیخه ستا قربان سم
د مرګي مخته دي سپر بلاګردان سم
د پیشو له لاسه ډېر یم کړېدلی
شوم نهر یم وږی تږی ژړ زبېښلی
د ظالمو پیشوګانو له ناتاره
یو ګړی وتلای نه سمه له غاره
ته دُعا وکه چي زه غټه پیشو سم
نور به هر ګړی بېغمه له حملو سم
شیخ دُعا وکړه موږک توره پیشو سوه
هغه دم خدای ته د شکر په سجدو سوه
سمدستي یې کړه حمله پر موږکانو
مرګ یې ګډ کړ په خپل کور کي په خپلوانو
نه یې مخ وکوت د خپلو ګاونډیانو
نه د ورونو، د زامنو، اکاګانو
خپله مور او پلار یې څیري په منګول کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېلمانه يې خويندي ورونه د اجل کړل
راوتلای موږ کان نه سوای له غاره
سپوږ په کور کې هيڅ نه واهه له ډاره
يو څو ورځې يې پر خپل کلي مېله وه
د پيشو بربتونه غوږ منګول يې سره وه
بيا خلوت ته سو دننه ويل پيره
ستا قربان سم د خوارانو دستګيره
د ښار سپيو مې تريخ کړی خوږ ژوندون دی
ښکار له بېرې نه سم کړای وچ مې لړمون دی
راته غاپي په کورو کې پر بامونو
ګرځېدای نه سم پر جګو دېوالونو
په دُعا دې يو لوی سپی راځخه جوړ که
په دې سپيو په کوتريانو مې زړه سوړ که
شيخ پر چوف کړه پيشو ځای پر ځای خړل سو
هغه دم د پيشوګانو په تکل سو
په ځغستا به يې ايستې له کلي کوره
نه يې خړه پيشو پرېښوده نه توره
که پيشو به پيدا نه سوه د کورونو
واړه سپي به يې داړله په غاښونو
لاروې يې ډاروله په ګواښونو
ماشومان يې ځغلول تر خپلو خونو
و هر چا ته يې ښودلې خپلې داړې
څوک ترې خلاص نه وه په ناستې په ولاړې
خو څو ورځې وروسته بيا ولاړی حجرې ته
شيخ يې نه خوشې کاوه خپلې سجدې ته
ويل شيخه زه په کومه خوله ګويان سم
ستا تر پښو دې صدقه سمه قربان سم
په عذاب کړم په کوڅو کې ماشومانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاڼي وينم په لاسو کي د لويانو
نه کورو کي مي پرېږدي ډلي د سپيانو
نه په ښار کي پر دوکان د قصابانو
دا يو زه په ټوله ښار کي خوار و زار يم
ته وا زه د ښمن د هر سړي د پلار يم
شيخه ما ته دعا وکړه چي لېوه سم
کوڅې پرېږدم او سېدونکی د ځنګله سم
شيخ پر چوف کړه سپی هغه ګړی لېوه سو
پر سجده سو او روان پر لور د غره سو
يو څو ورځي يې کړې تېري په ښکارونو
ګرځېدی پر لويو غرونو پر دښتونو
دواړي زامي به يې سرې وې تر غوږونو
په څيرلو د اوزګړو د پسونو
انګولا يې خوب حرام کړ د کوچيانو
سرګردانه يې کړې ورځي د شپونيانو
ډار يې واچاوه د دښت پر ماشومانو
ترګو در پوري په لار کي د پېغلانو
يوه شپه په نيمه شپه کي را روان سو
بيا د پير د برې ته ورغی نالان سو
ويل شيخه په دې غرونو کي پرانګان دي
د ځنګله په هغه بل سر کي زمريان دي
له هيبته يې په ښکار و تلای نه سم
له ستمه يې خپل ښکار خوړلای نه سم
ځغلوي را څخه زما کړي ښکارونه
که څه وايم را ته وښيي غاښونه
ته دعا و ما ته وکه چي زمری سم
هم په ځغاسته هم څيرلو ګړندی سم
چي د چا نه وي تر ما تېره غاښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مرګي پورې ونه وینم ظلمونه
بیا به نه راځمه پیره ستا تر کوره
له لمونځونو به دې نه باسم په زوره
پیر پر چوف کړه لېوه ځای پر ځای زمري سو
انګولا ورڅخه هېره سوه غړومبی سو
شور یې ګډ کړ د ځنګله په حیواناتو
سمه، غر، ځنګل یې اور کړ د هوسیانو
چا لیدای نه سوای ټولی د ګیدړانو
په غارو کي آرام نه و د خوارانو
که به وړی و که نه و ده وژل کړل
له سهاره تر ماښامه یې داړل کړل
له ځنګله څخه کوچ وکړ چغالانو
تخم ورک سو د هوسیانو د سویانو
ګوره څرنګه دا فکر ور پیدا سو
چي د شپې روان د شیخ د کور پر خوا سو
شیخ چي ولیدی زمري، ویل یې وایه
څه مشکل یې راوستلی تر دې ځایه
اوس به چا یې پر دې سیمه کړولی
په ځنګله کي خو تر تا نسته ښاغلی
زمري وویل دا نن ځکه غړومبېږم
چي یو بل موږک زمري نه کې ډارېږم
بل مي ښکار میندلی نه دی په ځنګله کي
ګوندي ستا غوښې د زړه سوده راوکي
چي زمري کړې شیخ ته سپیني خپلي داړي
شیخ یې تو کړلې له قهره پر مخ ناړي
ویل ځغله زما له کوره څخه ورک سه
نه لېوه یې نه زمری بیرته موږک سه
زمري وکتل و ځانته چي موږک سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانۍ څه ګټه نه کول هک پک سو
د خپل غار پر لور یې پورته کړل ګامونه
رېږدېدله یې لکۍ، اوربوز، غوږونه
خو په غار کې نه ملګري نه خپلوان وه
ده وژلي وه که ورونه که سیالان وه
چې په شاوخوا کې پاته موږکان وه
ټول د ده د وینو تږي دښمنان وه
په هر پوست کې یې وژلي حیوانان وه
موږکان وه که پسونه که لېوان وه
چې د بل په متهو غټ سي یا زمري سي
په هغه ګړي له قام څخه پردي سي
اول غوښې خوري د خپلو قریبانو
ښخوي داړې په خپلو په یارانو
دا یې هېره وي چې نن ته تېر بدل سته
چې هسکېږي یوه ورځ کښته کېدل سته
چې یې عقل خدای موږک غوندي کوچنی کي
یوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کي
6-2-2000

سرچپه قضاوت

یو بډای په یو لوی ښار کې هستوګن و
نعمتونه یې پرېمانه وه شته من و
خدای ورکړي وه کورونه جایدادونه
له نیکونو ورته پاته وه باغونه
همېشه یې وه په کور کې مجلسونه
د رندانو د مستانو محفلونه
پرې راټول به تل ساقیان او مطربان وه
په وینا او په صفت به یې ګویان وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشه يې مېلمانه پر دسترخوان وه
هم رندان، هم ملايان هم سرکاريان وه
غوړه مالو پکښې ژبې ټکولې
حاسدانو په غابنو شونډې چيچلې
يوه شپه يې کور کې نوې ننداره وه
په لکونو يې اخيستې منظره وه
د عصري هنر يو ښکلې نمونه وه
د رنګونو او خطونو تنسته وه
رابللي يې پوهان او هوښياران وه
شاعران وه استادان، هنرمندان وه
هر يوه د منظرې صفت بيان کړ
پکښې هر يوه پيدا ځانته جهان کړ
هر يوه ته ښکارېدې خپلې خبرې
مرغلرې او خوږې لکه شکرې
يو بډای چې تر دې نورو ډېر هوښيار و
پړسېدلی خېټور په غوښو بار و
ډېر شته من و مصاحب د شهريار و
همېشه په هر مجلس کې په ګفتار و
په ښي لاس يې و ځنځير ښکلی د زرو
په کيڼ لاس يې وې ګوتمۍ د جواهرو
په غرور سو د تابلو خوا ته ور وړاندې
تر نظر يې کړله تېره لاندې باندې
يو څو ګامه را پر شا بيا ورنژدې سو
په ستايلو په تحسين د منظرې سو
ويل څه ښکلې بېړۍ دې څه بندر دی
څومره ښکلی ترسيم سوی په هنر دی
د بندر له څنګه وګورئ لوی ښار دی
سوداګر دي ګارګر دي کار و بار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه عجب يې ترسيم کړي انسانان دي
د حيرت ګوته په غاښ هنرمندان دي
د تاريخ استاد را وړاندي سو ميدان ته
د شاباس ګوته يې ونيول مېزبان ته
ويل ستا هنري ذوق دی د ستايلو
ګوهر نه دی د هر چا د پېژندلو
دې تابلو کي ما ته ښکاري قلاګاني
د قدرت او عظمتونو شاهداني
پکښي پټ دي د پېړيو داستانونه
د توروزنو جنګياليو تصويرونه
هر يوه کونج کي يې جلا ښخ دي نکلونه
هر يو نکل يې راسپړي تاريخونه
لوی ملا چي رابللی و جرګې ته
په ځير ځير به يې کتله منظرې ته
ده هم ورکړله تابلو ته خپله رايه
وې د ليري يو معبد وينم له ورايه
راته ښکاري يو ټولی د انسانانو
عبادت ته به روانه وي يارانو
بېله شکه دا نقاش خالق پرست دی
پر څښتن باندي عاشق د ميني مست دی
چي يې هېر نه دی څښتن په دې تابلو کي
ور په زړه يې دی يو رنګ سلو رنګو کي
دې مجلس ته چا شاعر و رابللی
په ثنا او په صفت کي و منلی
يوه لويه قصيده يې کړه آغازه
د کوربه د زړه له خوښي سره سازه
وې يې څه ښکلي موجونه څه څپې دي
په تابلو کي د رنګونو قافلې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمندر دی د توپان پکښې نارې دي
د آسمان پر سینه لړې راخورې دي
له افقه د لمر وړانګې راښکاریږي
د روښانې آیندې پر لور ځلیږي
دې تابلو کې تاسې وینئ سیمبولونه
ترسیم سوي نن سبا او تېر وختونه
تاریخي قلا یې نقل د پرون دی
نن توپان دی لمر نښان د سباوون دی
د ګلبوټو پر ښاخونو چې زوزان دي
د یارانو په محفل کې غمازان دي
یو نقاش هم دې محفل ته ور راغلی
یوه کونج کې چیرته ناست و اسکېرلی
کور به دِغ په لوړ آواز کړله نقاشه !
ته هم ورکه خپل نظر تصویر تراشه !
دا خو ته یې چې تابلو به دي ستا یلای
یو په یو به دي رنګونه راسپړلای
ته پوهېږې په اسرار د تصویرونو
ستا به زده وي ګونګه ژبه د رنګونو
په قدم قدم نقاش راغی نیژدې سو
په ځیر ځیر په ننداره د منظرې سو
پر څېره یې د حیرت نښه ښکاره سوه
پر شونډانو یې نری مُسکا خوره سوه
وې ښېشکه د لکونو منظره ده
خو افسوس چې ځړېدلې سرچپه ده

ویرجینیا
1-12-1999

شیخ نصرالدین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر پخوا په يوه کلي کې يو ځوان و
هم غښتلی هم په عقل پهلوان و
خو هر ګوره هم بېکسه هم نېستمن و
له نصيب څخه په زړه کې ګيله من و
نصرالدين ورباندې نوم ايښی خپل پلار و
نصروګی خلکو باله ځکه چې خوار و
نه يې ژمی نه يې دوبی په راحت و
له يخنيه له ګرميه په زحمت و
زړه يې تور سو له خپل ملکه له خپل ښاره
له لويانو کشرانو سو بېزاره
ويل ځمه په سفر هر څه چې کېږي
له نصيبه له قسمته به پېښېږي
په خوارۍ پسې يې لېږخي وغړلي
په ملکونو ګرځېدی کلي په کلي
يوه ورځ پر نصروګي باندې تياره سوه
په زيارت کې يې د شيخ پر لنګر شپه سوه
دا زيارت او دا لنګر د شيخ قادر و
په پيرانو کې منلی معتبر و
د زيارت هره ګوښه کې څو کوټې وې
پکښې ناست وه مېلمانه کيسې تودې وې
له لنګره راوتلې کاسې ډکې
مېلمنو پکښې وهلې ګولې کلکې
په لنګر کې نصروګی ورته ډېره سو
په ټولی د تيارخورو کې مېلمه سو
چې کيسې د مېلمنو يې اورېدلې
د خپل هوښ په ترازو کې يې تللې
د دروغو يې سل وا وريدل نکلونه
ورڅرګند سول د لنګر او پير رازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصروګی هم په خلوت کي پر سجدو سو
له سهاره تر ماښامه په نفلو سو
نه خوراک ته يې و پام نه و کيسو ته
کری ورځ يې وه ورکړې و سجدو ته
په خبر چي ملنګان او دروېشان سول
په ثنا او په صفت ورته ګويان سول
شيخه کله يې راغلی له کوم ښاره
موږ دي ټول سو قرباني پر هغه لاره
نصروګي چا ته ورنه کړل جوابونه
ملنګانو پر زړه يو وړله داغونه
يو مريد چي په دې نورو کي هوښيار و
د لنګر په لګو پټو خبردار و
سمد ستي يې شيخ قادر ته ويل پيره
ستا قربان سم د شيخانو لويه ميره
زموږ لنګر لره راغلی مسافر دی
کری شپه پر سجده پروت دی بختور دی
له سهاره تر ماښامه کړي نفلونه
په سجدو يې ستړي کړي محرابونه
نه دا ټوله ورځ له چا سره ږغېږي
نه خبرو نه کيسو ته وزګارېږي
نيمه شپه پير د خلوت پر لور روان سو
پټ په غوږ کي نصروګي لره ګويان سو
ويل ژر دي د مطلب خبره وايه
همدا نن شپه روانېږه له دې ځايه
نصروګي ويله پيره ستا قربان سم
ستا په امر به په نيمه شپه روان سم
په خوارۍ پسي له ښاره يم وتلی
مسافر د بل وطن په زړه نتلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل نصیب کړم برابر پر دغه لاره
اوس کومک غواړم له تا او له باداره
پیر را وایستې یو څو پیسې دباندې
په نرمي یې نصروګي ته کړې ور وړاندې
ویل ځه دغه پیسې دي هغه خر دی
نازوه یې ډېر غښتلی ځناور دی
نصروګي پیسې را واخیستې حیران سوګ
پر خره سپور سو د نصیب پر لور روان سو
یو څو شپې یې مزل وکړ د دښتونو
خر یې زوړ و ژر ناروغ سو له مزلونو
نیمه ورځ یې ساه شړل پروت و پر لارې
له دوو سترګو یې راتلې د اوښکو دارې
تر ماښامه نصروګی بېر ته تنها سو
خر یې مړ په زړه زخمي په واویلا سو
خر یې ښخ کړ یو لوی قبر یې ور جوړ کړ
کړی شپه یې اوښکې توی کړې زړه یې سوړ کړ
په سبا یې ورته راوړه له بازاره
یوه سره او زرغونه جنډۍ تیاره
ویل دا د غیبانه بابا زیارت دی
ما میندلی د کلونو په زحمت دی
شپه او ورځ مې ورته کړې وظیفې دي
په نفلو مې سپینې کړې ورته شپې دي
لس پنځلس ځله خوب کې دی راغلی
په خپل لاس یې ما ته خپل قبر ښودلی
دا زیارت دی د زړه ماتو رنځورانو
د نېستمنو کونډو رنډو پردېسانو
د زیارت خبري تلې تر وطنونو
غیبانه بابا مشهور سو پر ملکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا غوا یي ورته راوړله چا پسونه
چا پیسې ورته راوړې چا خیراتونه
که سپاهي و که کوتوال که حکمران و
غیبانه بابا ته هر څوک ور روان و
په لږ وخت کې نصروګی شیخ نصرالدین سو
هم شته من سو هم ولي سو آس یې زین سو
اوازې یې سوې خپرې پر هیوادونو
تر نیژدې، لیرې، وړو ، لویو ښارونو
درې څلور یې په نکاح کړلې عورتې
ښایستې وې لکه زرکې لکه بتې
شیخ قادر ته احوال ورکړ مریدانو
په لنګر کې تیار خورو ملنګیانو
چې یو شیخ دی پیدا سوی له شیخانو
وایي پیر یم د خوارانو بې وزلانو
پښې لاسونه یې جوړ کړي د شلانو
بینا کړي یې دي سترګې د ړندیانو
هنګامه یې په ملکونو کې خپره ده
تر هر کونځ پورې یې تللې اوازه ده
دې کیسو د شیخ قادر زړګوټی شین کړ
نوي شیخ د ده په خونه جوړ ناورین کړ
هم یې شیخ هم یې هوښیار مرید غمګین کړ
نیمه شپه وه را روان سو آس یې زین کړ
په زیارت کې یې د شیخ وکړه پوښتنه
هغه نه مانه خلوت کې څوک دننه
خو چې نوم د شیخ قادر یې تر غوږو سو
سمدستي په خپل خلوت کې په ټوپو سو
ویل مه راځئ مجلس ته مریدانو
راز و نیاز دی په خلوت کې د پیرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي يو ازي په خلوت کي دوه شيخان سول
يوه بل ته يې کتل سره ګويان سول
د دې نوي زيارت نکل يې بيان کړ
حقيقت يې شيخ قادر لره عيان کړ
شيخ قادر ويل پر تا دي آفرين وي
ستا پر ټولو غليمانو دي ناورين وي
زما او ستا حقيقت څکه نن پنهان دی
چي په دواړو مو ملګری يو شيطان دی
چي پر خره باندې بيرغ دی درولی
د شيطان دي لاس تر شا دی اړولی
ښه يې و ساته بچيه دا نسلي دی
پلار يې زما څخه جوړ کړی پير ولي دی
د نيکه سر يې لا ښخ دی په بل ښار کي
زر درو ښه يې پراته ورته په لار کي
د هر چا د زړه حاجت په روا کېږي
رسينده دی د هر چا په داد رسېږي
زرغونې او سرې جنډې باندې رپېږي
د کلونو رنځوران پکښې رغېږي
په رمو ورته را درومي دروږونه
ساده ګان يې پر زيارت کړي طوافونه
د پښتون قام دی کهول د جاهلانو
پکښې تل ګرځي فوجونه د پيرانو
کچکول نه پرېږدي خالي د ملنګانو
لېونی په دې وطن کي قلندر دی
د هر ټګ او د ټګمار يو تود لنګر دی
چي هر څوک سي باوله خيرني څوښې
وربخښي خلک پيسې خويندې او لوښې
پرون ډم ورته راغلی نن آغا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سید دی هم بزرگ دی هم ملا دی
چي او ږده ږیره یې پر ښوده پېشوا دی
هر یو ستر ګی د رندو د ښار پاچا دی
که پر دې دنیا دي خوښ وي جنتونه
ښایستې حوري غلمان او شرابونه
یو څو ورځي درته بویه خلوتونه
جوړوه په لویه لار کي زیارتونه
په میراث پر پرېږده ټبر ته لنګرونه
پاچهي کوه نسلونه پر نسلونه

واشنګټن
9 -4 -2000

مهار کړي اوښان

سره غرمه سوځنده لمر و سور بیابان
کمکۍ اوښه وه په پای کي د کاروان
درونډ یې بار وربانډي ایښی د سامان و
غوټه کړی یې په مور پسي پېزوان و
چي هر څو یې پی کوله رباتونه
نه مزلونه خلاصېدله نه دښتونه
په ژړا ژړا یې ږغ کړل خپلي مور ته
خدایه څه مهال به ورسېږو کور ته
راته نه ښکاري دا لار د ختمېدلو
توان مي نسته په وجود کي د ځغستلو
لږ په ورو اخله قدم ګړندۍ موري
تر سږمو مي وزي نته پوري ووري
دومره ولي په تلوار اخلې ګامونه
یو په یو مي ټول خوږېږي اندامونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور يې شنه د ژړا ولاړه ويل لوري
زما په پزه کي نتکۍ ده بختوري
په بل اوښ پوري مهار مي دی تړلی
د هغه مهار بل اوښ ته غځېدلی
لا په مخ کي لس يوولس نور اوښان دي
ګړندي په دې دښتونو کي روان دي
زمونږ په مخ کي يو لوی اوښ دی زورور دی
نازولی د بادار دی زمونږ افسر دی
د هغه مهار په لاس کي د انسان دی
د بادار له ساروانانو يو ساروان دی
ځي په امر د بادار او د لويانو
هغه نه ګوري خاطر د حيوانانو
زه پخپله يمه ستړې له مزلونو
زګېروی اورمه د خپلو اندامونو
په کلونو دې دښتو کي يم روانه
ستا په شان مي واک پردی دی له خپل ځانه
بند پر بند مي ټول وجود راته ژړېږي
هر هډوکی مي جلا جلا خوږېږي
له ناکامه ورېم بارونه پر دې لاري
انسانان مي هره ورځ ګامونه شاري
هره ورځ که سو را پام د ساروانانو
سمدستي مي خرڅوي پر قصابانو
وېشل کېږي به مي غوښي پر کورونو
د پښتيو ، د لاسونو ، د ورنونو
هغه لوی بختور اوښ چي نن غړومبېږي
يوه ورځ د ده نوبت هم رارسېږي
دی به هم سي د قصاب تر چړې لاندي
يو بل اوښ به سي افسر تر نورو وړاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ازله مو نصیب راغلی خوار دی
چي لوېدلی مو د بل په لاس مهار دی

ویرجینیا
8 -19 -2000

د ابلیس پندونه

یو کیسه مي اورېدلې ده یارانو
د ابلیس د اولادونو شیطانانو
یوه ورځ ابلیس راټول کړل اولادونه
د چا سل وه د چا زر کاله عمرونه
ترې یې وپوښتې کیسې د عملونو
د خاورین بنده د کړو ګناهونو
څه تخمونه د فساد مو دي شیندلي
څه بدۍ مو دي په مځکه کي کرلي
مشر زوی چي یې په عمر زر کلن و
مخ یې تور په ونه جګ په اوږو پلن و
سمدستي سو د خپل پلار مخ ته ور وړاندي
شیطاني پاڼي یې کړلې لاندي باندي
ویل پلاره یوه ډله ماشومان وه
په خوښۍ د مدرسې پر لور روان وه
ما یې لاره کړه بدله و بازار ته
له مکتبه مي رهي کړله قمار ته
تله جومات ته بله ډله د زلمیانو
ما روان کړله پر لار د فسادیانو
سل او څو پرهېزګاران مي شرابیان کړل
له خلوته مي پر بده لار روان کړل
ابلیس ورکړله پر مخ څپېړه کلکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې چې سه بېخبره بې درکه
لا اوس هم نه يې تر ځايه رسېدلی
ته وا نه يې له ابليس څخه زوولی
تا ته اوس هم شرابونه قمارونه
لا ښکارېږي جنايت او فسادونه
هی افسوس چې پر تا تېر سول زر کلونه
له خپل پلاره دي وانه خيستل پندونه
دوهم زوی سو را دمخه ويل پلاره
کښېنستلی پر ځای نه يمه بېکاره
پرې به نه ږدمه چې يو سړی پر لار وي
چې ژوندی يم همېشه به مي دا کار وي
ډلي ډلي مي له لاري دي ايستلي
څوک مي غلا څوک مي زنا ته هڅولي
سل مي ښځي له مېړونو جلا کړي
نېکمرغيو ته مي ساندي دي وروړي
يو په بل مي انسانان دي قتل کړي
بې ګناه مي په ناحقه تور نيولي
ابليس وواهه پر مخ باندي په زوره
ويل کشکي ته پيدا نه وای له موره
ته لا اوس هم خبر نه يې فساد څه دی
د نېکيو او بديو بنياد څه دی
چې انسان خدای له ازله پيدا کړی
په خمير کي يې فساد دی ور اخښلی
پر دنيا چې خدای کرلي دي قومونه
د انسان په وينه ګډ دي فسادونه
که پر مځکه شيطانان وي او که نه وي
که دامونه د شيطان وي او که نه وي
انسانان به وي اخته په بدو چارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دنیا به مالامال وي له بدلارو
خبردار چي نوم د قتل څوک یاد نه کړي
په نامه د قاتلانو زړه ښاد نه کړي
ما د قتل نوم دنیا ته دی راوړی
ما د ورور په چاړه ورور دی حلال کړی
ما هابیل دی په قابیل باندي وژلی
ما د خون او قتل تخم دی کرلی
چي پر مځکه انسانان وي دا به کېږي
له تېغونو به سرې وینې راڅڅېږي
هغه زوی چي یې تر ټولو کشری و
هم خوارځواکی هم په ونه ټیټ ګردی و
خو په کور کي د شیطان لکه زمری و
هم په عقل هم په ژبه ګړندی و
ویل پلاره ما ټول کال زحمت ایستلی
شپه او ورځ مي په خواری دی ځان وژلی
کښېنستلی کرار نه یم له چالونو
یو ګړی نه یم بېغمه له دامونو
هلته لیري یوه ښار کي حکمران و
هم هوښیار و هم عادل پر خلکو ګران و
پر وطن یې جوړه کړې کراري وه
شپه او ورځ یې په کورونو کي ښادي وه
ما راپورته یو نا اهله کړ د ښاره
د قدرت مي ورته جوړه کړله لاره
اوس په ښار کي دا نا اهله حکمران دی
یو ناپوه دی په ګونګۍ ژبه ګویان دی
په وطن کي عدالت نسته ستم دی
خوښي نسته واویلا ده تور ماتم دی
نه مېلې سته نه سازونه نه جشنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زلمي او پېغلې ګډ کوي رقصونه
نه هوسيو غوندې ښکلې نجونې غورځي
نه خندا د چا پر شونډو باندې ګرځي
چې هوښيار دې نن سبا ورنه کوچېږي
د حاکم له لاسه مېنه سپېره کېږي
له خوښيه ابليس وکړله چيغاره
اخ تر خوله دې سم قربان زويه هوښياره
زوی دا ستا په شانې ښايي ابليس پلار ته
شرمنده دې مشران وي ستا کردار ته
چې نا اهله په وطن کې پر قدرت وي
تباهي به يې ليکلې په قسمت وي
اوس پخپله يو د بل په لاس قتلېږي
اوس پخپله د انصاف تله ورکېږي
نه تميز د ښو او بدو به اوس کېږي
نه په شرم نه ګناه به څوک پوهېږي
نه به لاس د چا ګرېوان ته وررسېږي
نه ظالم به له مظلوم څخه بېلېږي
نه په داد به څوک رسېږي د خوارانو
نه به اوري څوک فرياد د مظلومانو
قاتلان به ګرځي سرې سترګې په ښار کې
بېګناه به قصاصېږي په بازار کې
چې د چا په سر کې سترګې د ليدو وي
ورته مخ به د ناورين او جنازو وي
د چا عقل چې انسان غوندې پر لار وي
يا په دار لکه منصور يا به سنګسار وي
چې نا اهله واکداران چيري پيدا سي
د تيارو سي ورته مخ د ورځو شا سي
که مو نه سرېږي زړه په انسانانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تباه غوا ړئ نړۍ د بند ګانو
که اورونه ابدي غوا ړئ بچيانو
که دوږخ مو وي مطلب د دې خاکيانو
که تل غوا ړئ پاچهي د شيطانانو
واک ضرور دی د نااهلو حاکمانو

ويرجينيا
6 -4 -1999

اصيل ميراث

يوه ورځ کاروان روان و په دښتو کې
په اغزو کې د اهار په سرو غرمو کې
له توند باده سره دوړې بادېدلې
زنګولې په قافله کې شرنګېدلې
خولې او پزې وې پېچلې سارواناتو
لارې ورکې وې په دوړو کې له سپيانو
غرغړې به کړې په دوړو کې اوښانو
هم رمبارې به سوې پورته له جونګيانو
په دې ترخ کې يو جونګی پلار ته نيژدې سو
ترې يې وکړله پوښتنه په ګيلې سو
ويل پلاره زما په زړه کې ده پوښتنه
انديښنه مې دا څو ورځې خوري دننه
ستا په مخ کې زه بل اوښ ګورم روان دی
نازولی د صاحب او د ساروان دی
ساروان تل کوي خبرې د ماريانو
ماري اوښ وايي اصيل دی د اوښانو
زه چې ګورم اصيل نه رامعلومېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوراک ئې پر کوي له بار څخه بېرېږي
چې تر بار لاندې يې لړ اوړې درنې سې
هم غړومبېږي هم يې پورته غرغړې سي
د ماريانو وي اکثر بد رنگي غاړې
لا په لار کې بېهوده وهي رمباړې
پر هر ځای چې اغزي وينې پر حمله کې
هر گړی به غاړه شپږ گزه اوږده کې
هم په ونه تر ده جگ هم زورور يې
هم په ځغاسته کې چابک يې هم زړه ور يې
هم درانه درباندې بار وي تل بارونه
هم د ښتونو کې اوږده وهي مزلونه
نه تمامه ورځ په غم کې د خوراک يې
نه کمزوری يې تر هر يوه چالاک يې
ماري څرنگه اصيل وي په کتار کې
څوک به وي چې په دې سُر مې خبردار کې
پلار يې غاړه کړه اوږده بيا يې کږه کړه
ورته لنډه يې د ژوند اوږده کيسه کړه
ويل دا قانون دا زر کاله جاري دی
د هر اوښ لکۍ چې وتړې ماري دی
له ماري اوښه هر اوښ چې پيدا کېږي
د ماريانو په کتار کې حسابېږي
چې پيدا سو له ماري هغه دې ښه خوري
د کاروان مخ کې روان کمه دې نه خوري
هم اصيل هم نازولی د اوښانو
هم منلی د ساروان هم صاحبانو
خو چې زموږ په څېر نه اصل نه ماري وي
نه په مخکې يې ساروان رهي کاري وي
هم به ځي تر قصابانو هم باري وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قسمت یې رسېدلې تل خواري وي
تل یې نته وي په پزه درد په ځان کي
د ماریانو ترشا درومي په کاروان کي
کله کله ساروان ورکړي ګوزارونه
له وهلو یې خوږېږي اندامونه
تل حساب وي د کم اصلو په حساب کي
نوم یې نه وي د ماریانو په کتاب کي
چي خبري د کاروان سي یا د بار سي
زموږ په ډله کي یې لس او ښه په کار سي
او چي وخت یې د خوراک او د اغزو سي
هلته هر څه پر ماري باندي پېرزو سي

-9 -2001

چرګ او باز

یوه ملک کي هستوګن چېرته لوی خان و
خان لا څه چي په تربرونو کي سلطان و
په سلګونو یې جوړ کړي وه باغونه
بهېدل یې په شنو مځکو کي سیندونه
ډېر شوقي و د ښکارونو د بازانو
په بازانو کي پاچا و د سیالانو
ډلي ډلي یې درلودې د مرغانو
د کوترو د سیسیو د چرګانو
یوه ورځ د چرګ او باز سره جرګه سوه
د جرګې خبر کرار کرار ترخه سوه
کلنګي چرګ ته باز وویل مغروره
کبرجنه بې وفا یې لکه توره
له سهاره تر ماښامه په نس موړ یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر بامونو باندي ګرځې په زړه سوړ یې
کړی ورځ درته رسېږي نعمتونه
د جوارو درته ډک دي ګودامونه
نه مي ورېږي یوه ورځ یې ته لیدلی
نه په کار پسي بادار یې استولی
نه له تا کوي څوک تمه د کارونو
نه وزر لري د لویو پروازونو
ورځ دي تېره په خوښۍ سي په سیلونو
د مستیه باسي زور تر آذانونو
خو چي کله نوکر ځغلي چرګان نیسي
دوی دوې خپلي کړي دوې پور کړي دوې رانیسي
که کمکي دي که لویان دي په نارو سي
څوک په منډو سي څوک پورته پر بامو سي
ته هم ګډ سې په ټولۍ کي د چرګانو
خلاصوې یې په ځغستا له انسانانو
زه چي باز یم خدای راکړي شهپرونه
تر یاغي وزر مي لاندي دي لوی غرونه
د آسمان پر لور کومه پروازونه
کښته وینم سمندر خوني موجونه
له هیبته مي پر مځکه مرغان ورک سي
په سینه کي د آسمان تیت او پرک سي
له مشوکي له منګولي مي لړزېږي
د سرو سترګو له هیبته مي ببرېږي
زه راوړم له هسکو غرو ښخه ښکارونه
زما له وهمه په هوا کي چوي زړونه
خو چي کله مي بادار و بولي ځانته
له آسمانه یې رالوېږمه ګرېوان ته
یا یې کښېنم پر اوږو یا پر لاسونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

منتظر د اشارو یم د امرونو
کلنګي چرګ ویل غوږ ونیسه بازه
زه او ته دواړه مرغان دواړه همرازه
ستا خبري د شهپر مي اورېدلي
د تېره منګول کیسې مي دي منلي
مګر تا کله پوخ کړی باز لیدلی
تا کباب دی د بازانو اورېدلی
کله باز دی چا خوراک لره وژلی
تا لیدلی دی په سیخ چېرته پېیلی
زما په مخ کي زما چرګوړي حلالېږي
زه يې وینم زما همزولي کبابېږي
چي د خان په کور کي ږغ د مېلمستیا سي
د چرګانو په کور ګډه واویلا سي
هر یو چرګ خپله چاره ویني اوبو کي
د سینې ورنونو غوښي په دېګو کي
د جوار چي موږ ته ډک لري لاسونه
زموږ پر غوښو هره شپه باسي تېغونه
او چي تا کړې د شهپر لاپې آغازي
نو دروا خله دا یو څو خبري سازي
ته ښاغلی يې په کور کي د خانانو
چي په ښکار وزې د خپلو همنوعانو
ځان پاچا ګڼې په کور کي د مرغانو
خو په لاس کي يې غلام د انسانانو
تر هغو به يې خانانو ته منلی
چي د ښکار له زوره نه يې لا لوېدلی
چي تېره دي وي منګول تېز دي شهپر وي
په آسمان او سمندر کي دي لاس بر وي
یوه ورځ چي دي منګول کي ختم زور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه ورځ به دي ژوند درته پېغور سي
يو کم اصل درته وايي بل بد ذاته
د نازکور به دي سي بل ظالم ته پاته
چي تر تا په زړه کي سخت او ګړندی وي
په نيولو او څيرلو کي زمری وي
لتوي چي غرا او سمه لاندي باندي
په منګول څيري نسونه وروسته وړاندي
ستا په شان به هغه هم اخته په ښکار وي
نازولی به د مير او د بادار وي
ته به هېر يې د بادار د نوکرانو
مسخره به يې د ډلي د چرګانو

ويرجينيا
18 -8 -2000

د پيشو توبه

ډېر پخوا وه په کلا کي يوه خونه
پکښي جوړ وه ګدامونه انبارونه
هم د وريجو هم جوارو پربماني وه
هم شکري هم غنم وه جوالونه
موږکانو جوړه کړې ورته لار وه
په دې خونه کي يې کړي وه غارونه
چي پيشو به راښکاره سوه دوی به ورک سول
له غارونو به يې نه راتلل دغونه
يو څو ورځي پيشو پاته سوه دننه
هره ورځ به يې ښارل د دوی کارونه
ګوندي نن يا سبا وږي سي راووزي
موږکان په وجود خوار وږي نسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ به خواره وي د دوی زما به مېله وي
د هفتو میاشتو به واخلم کساتونه
په لکیو په برېتو به یې کړم لوبي
په پنجو به یې څیرم نازک پوستونه
نازوي به مي بادار او بي بي دواړه
د موږک غریب څوک اوري فریادونه
یوه ورځ د یوه غار په خوله کي ناست و
یو موږک اوږده برېتونه بوڅ غوږونه
د پیشو چي ورته پام سو پر سجده سوه
څو یې پرله پسې وکړله نفلونه
لاس یې پورته کړ و خدای ته په دعا سوه
ویل ته مي را معاف کړې ګناهونه
ما وژلي بې آزاره موږکان دي
په دنیا کي مي ډېر وکړل آزارونه
څه عاجز څه ښکلي ښکلي بندګان دي
بې ګناه مي ولي وکړله خونونه
دا توبه مي کړې قبوله لویه خدایه
ما ته مه کړې را نصیب ستا عذابونه
موږک واورېده توبه د پیشو جاني
استغفار او ډول ډول قسمونه
د پیشو ژړا یې ولیده په سترګو
چي کول یې د قبلې پر لور خواستونه
وروسته ورو سوه د موږک خوا ته روانه
ویل واوره ما خوړلي سوګندونه
باقي ژوند به مي طاعت او عبادت کړم
په پرهېز به تېروم پاته کلونه
که چا غوښې په خیرات کي را کړې خورم یې
نور پر ما باندي حرام ژوندي ښکارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور له غار څخه راووزه موږک جانه
د کندو په مخ کې جوړ کړه اتڼونه
مبارک دې د کندو غوړې مېلې سه
ځه خوښي کوه نڅا کوه رقصونه
پر دنیا درته څوک څه ویلای نه سي
دې جهان کې ځانته جوړ که جنتونه
موږک واورېدې خوږې خوږې خبري
نه يې پښې په حرکت سوې نه لاسونه
د پیشو د نصیحت اثر ونه سو
و موږک ته يې معلوم زاړه مکرونه
نور پیشو سوله له غاره څخه لیري
ویل ګوره زه پر شا اخلم ګامونه
که له دې تر هغه غاره پوري ولاړ سې
در کومه تا ته لوی لوی انعامونه
یو به در کم د کندو اختیار په لاس کې
بل درښیمه د وریجو ګودامونه
د غوړیو ذخیرې ته به دې بوزم
تر قیامته به در غوړ کمه برېتونه
تر خپل غار پوري به دو نه بوره یو سې
چي بسیا دي اولادونه سي نسلونه
د موږک تر خولې اوبه راتوېېدلې
تصور ته يې راتلل ټول نعمتونه
مګر تېره يې پیشو کړه له نظره
ژړې سترګې سپین تېره تېره غاښونه
ویل ما لره د غار قناعت بس دی
خدای دې تا ته کړي په برخه جنتونه
فاصله ده ډېره کمه انعام زیات دی
په دې کار کې راته ښکاري حکمتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسې نه چې زه له غار څخه در ووزم
ته مې ښخ کې په سينه تېره نوکونه
دښمنې مو پخوانۍ ده زړ کلنه
زما نيکونو ازمېيلي ستا نيکونه
ستا نيکونو داسې ډيرې توبې وکښې
داسې ډېرې يې تنګولې محرابونه
داسې ډيرې توبې ماتې سوې نيمګړې
نيمه خوا سوله قولونه پرهېزونه
خو ګناه نه د توبې نه د سجدې ده
ستا په خټه کې اخښلې دي ظلمونه

6 -3 -2000

جنګ پر پوستين دی

يوه ورځ ملا په خپل کور کې بيده و
په خوړو خوبونو مست لکه مينده و
سپيني غوښې يې خوړلې تر سړمو وې
ښوروا ګاني يې څښلې د کاسو وې
خورهار يې رسېدی تر ګاونډيانو
حرام کړی يې و خوب د ماشومانو
چې پر اړخ به راواړاوه مېږمنې
بيا به ستونې ستغ سو لاندې تر برېستنې
تر پخوا به يې په لوړ اواز خورکی سو
لا په منځ کې به زګېروی کله شپېلکی سو
له ناکامه به يې ښځه په ژړا سوه
خپل مېړه يې خوارږه خوب لره بلا سوه
نيمه شپه يې د کور مخې ته غوغا سوه
څه سړي وه څه د سپيو هم غپا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وار په وار پورته کېدله آوازونه
د ملا مېرمني ونيول غوږونه
پنځه شپږ ځله يې خپل مېړه ټېله کړ
بيا يې کش يو ځل تر لاس بيا تر سږمه کړ
ويل کښېنه د کور مخي ته جنجال دی
هم د سپيو هم سړيو غالمغال دی
زموږ کوڅې ته به حتماً وي غله راغلي
يا به څوک وي چا وهلي يا وژلي
ملا غاړي کړې تازه يو څه حيران سو
پر اوږو يې کړ پوستين پسي روان سو
په کوڅه کي څراغ نه و توره شپه وه
شپه د ژمي هم سړه وه هم تياره وه
څو کسان وه په کوڅه کي يې دعوه وه
يو له بله يې وهلي وه جګړه وه
ملا جان ته پته نه وه چي د چا سي
چي د کوم يوه دښمن د چا پر خوا سي
يو او بل ته په خبرو په کيسو سو
په تياره کي د جګړې په خلاصېدو سو
چي ملا کړ ځان تيار د جګړې لور ته
چا پوستين کړ له اوږو ورڅخه پورته
چي هر څه يې شاوخوا پسي نارې کړې
چي يې جوړي سوي سوي غلبلې کړې
مځکه چاک سوه پکښې ورک د ده پوستين سو
د ملا مسکين پر کور باندي ناورين سو
خلک ستړي جګړه خلاصه کراري سوه
په تياره کوڅه کي بيرته خاموشي سوه
چي مېرمني يې آغازي کړې پوښتني
د ملا تر زړه وتلې د غم ستني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل مه کوه پوښتنه د وګړو
زما پر خوار پوستین جګړه وه د زوی مړو
چي پوستین له منځه ووتی جنګ سوړ سو
بدي ولاړه هر سړی له جنګه موړ سو
په پردي جنګ کي بايللی مي پوستين دی
پر لړمون مي چړې ګرځي زړه مي شين دی
چي ناحقه پردي جنګ ته ورګډ ېږي
خپل پوستين به يې د غلو په لاس کي لوټېږي
له ملا څخه خو ابدې سوه عورته
او س ګيله وکړي له غلو که له قسمته

ويرجينيا
13 -3 -2002

د آفتونو مور

څو چرسيان سره راټول وه هر يو سر و په کيسو
په دا منځ کي يوه رېغ کړه کور دي وران سي د شلومبو
که زه هره ورځ پاچا سوم زه به منع کړم شلومبې
لوی دښمن به تر دې نه وي په دنيا کي د نشې
هغه بل باندي را رېغ کړل چي شلومبې له کومه کيږي
زموږ د سر دښمن مستې دي چي شلومبې ځيني جوړېږي
له مستو که مو خالي کړل په دنيا کي وطنونه
نو به سر پر سر نشې وي پوچوو به چلمونه
ها دريم چرسي را رېغ کړه ويل ټول نشه ښکارېږئ
له مستو او له غوړکي او شلومبو څخه بېرېږئ
که شيدي پر دنيا نه وي نه مستې نه به شلومبې وي
نه غوړکه به څوک شاربي نه دښمن به د نشې وي
علت ما درته پيدا کړ فکر وکړئ هوښيارانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شيدو چاره په کار ده که نشه نه یاست یارانو
د مجلس په یوه کونج کي بل چرسي و غزېدلی
دې کیسې ته یې تر پایه غوږ نیولی چرت وهلی
ویل اوس راته معلوم سو اوس چي نشه یاست بې عقلانو
دا څه ګډي وډي وایاست بې خبرو سودایانو
نه شیدې دي نه مستې دي را رواني له آسمانه
نه ویاله له شلومبو ډکه چا لیدلې ده روانه
له غرکي به خلاص نه سئ پر دنیا چي ژوندی غوا ده
دا د هري بدۍ سر دی دغه زموږ په ځان بلا ده
9-1-2001

د خلکو خولې نه تړلې کېږي

یو سړی و خپله ښځه ورسره وه
دی پیاده ښځه پر خره باندي سپره وه
د مېړه او د مېرمني مرکه وه
څه غیبت و څه صفت کیسه توده وه
څه له یونه څه له خوابنې په ګیله وه
څه یې نوري کیسې کړې لاره اوږده وه
پر سړي باندي مېرمن وه ډېره ګرانه
یوه ورځ یې ستړی نه سو له بیانه
چیرته ناسته وه ټولۍ د بېکارانو
مسافر ته یې سو پام د ظالمانو
ویل ګورئ دا بې شرمه بې غیرته
دی پیاده ځي پر خره ناسته ده عورته
دا وطن به له بې ننګو خرابېږي
نه له خلګو نه له قوم څخه شرمېږي
نه معلوم دی ورته قدر د مېړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ببربړي د عالم له پېغورونو
د مېړه مقام کتاب دی ذکر کړی
خدای پخپله په قران کي پېژندلی
کموي د مړو قدر بې ننګان دي
دا بې قومه دا بې پلاره ناکسان دي
سرې واوريدې د ډلي سپکي سپوري
لا تر غوږ یې سوې یو څو خبري نوري
ويل ښځي ته پیاده سه زه سپربږم
د دې خلګو له پېغور څخه بېريږم
چي له کلي څخه ووتو دباندي
زه پیاده ځم ته سپره له ما د وړاندي
چي پیاده ښځه روانه سړی سپور سو
په یوه ګړي کي جوړ ورته پېغور سو

ويل وګورئ ظالم چي پر خره سپور دی
په مزلو یې ښځه مړه کړه مخ یې تور دی
جګه ونه سور یې مخ دی اوږې پلني
په مړانه کي کمزوری تر مېرمني
مور او پلار دا خپتور دی نازولی
په خواري یې د لمر مخ نه دی لیدلی
دا له خدایه نه شرمېږی ظالمان دي
په بیابان کي ګیدړان د کور زمریان دي
چي په کور کي وي لوی سوي نازولي
دوی سپاره ښځي پیاده ورسره ځغلي
همېشه د بل په لاس په نس ماړه دي
نه د جنګ دي نه د ننګ تیار خواره دي
چي سړي خبري واوريدې حیران سو
سمدستي له خره راکښته سو روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر د مخه دوی تر شا وهل مزلونه
ویل ګوندي اوس به کم سی پېغورونه
لا يې شل قدمه نه وه اخیستلي
لا د کلي منځ ته نه وه رسېدلي
چي تر غوږ يې سول د خلګو آوازونه
د هلکانو د لویانو ریشخندونه
دا سړی او ښځه دواړه لېونیان دي
خر د مخه دوی پیاده پسي روان دي

که پر پښو يې دی دا اوږد مزل وهلی
نو يې خر د څه د پاره رانیولی
په خندا یوه را زېږغ کړله ځوانانو
له عالمه بې خبره هلکانو
دغه خر يې هم ملګری هم رهبر دی
په دښتو کې لار ښوونکی د سفر دی
دوی له خره سره روان ورسره مله دي
که دا خر ورسره نه وي دوی ړانده دي
هم مېړه هم يې مېرمن پر دې سلا سول
له ناکام څخه سپاره د خره پر شا سول
بیا له سره يې شروع خپلي کیسې کړې
ور په زړه يې تېري تېري خاطرې کړې
ور په یاد يې کړل د خلګو ریشخندونه
پر هر موړ باندي ښکنځل او پېغورونه
چي ناڅاپه یوې ډلې د ځوانانو
له عالمه بې خبره بې کارانو
ویل وګورئ دا څونه ظالمان دي
پر یوه خره سپاره دوه تنه لویان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زړه سوی لري دا خلګ نه زور ېږي
نه له خدای نه له عذاب څخه بېرېږي
نه يې شرم له مخلوقه د دنيا سته
نه په زړه کي يې څه ويره د عقبی سته
که هر څو يې ځان له موږ څخه پردی دی
که حيوان دی ژبه نه لري ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بېره په کار ده
يوه ورځ د ټولو خلګو ګور ته لار ده
پر حيوان باندي چا ايښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ يو څه انصاف په کار دی
په قيامت به را ژوندی دغه حيوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندي سپور وي
په اوږو به ساه شړی مخ به يې تور وي
له مېږه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم سفره سوه بېزاره
مېږه بيا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بيا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازی د ښار بند ېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ويرجينيا
2002/3/15

شيطاني دعا

دوه ياران سره ملګري وه کلونه
يو يې ژوند يو دسترخوان و يوه خونه
يو يې ټينګ پر عبادت مسلماني و

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل پر وخت به یې کول پنځه لمونځونه
د کال ښې ورځې به تل روژه په خوله و
کله کله یې د شپې کول نفلونه
د پیرانو د شیخانو اخلاص مند و
په هر ښار کې ور معلوم وه زیارتونه
یوه ورځ سهار وختي لاس په دُعا و
لوی څښتن ته یې زاری کړلې خواستونه
ویل خدایه ګناهونه مې معاف کې
ما ته را مه کړې په برخه دوږخونه
دروازې دې د کرم کړه راته خلاصې
دښمنانو ته نصیب کړه دوږخونه
په طاعت مې سپینې کړې درته شپې دې
شپه په ورځ درته کوم عبادتونه
دې وطن کې دلته داسې بندګان دې
چې یې خوښ دې د لمانځه پر وخت خوبونه
نه زما چیغې نه آذان د ملا اورې
ستا پر نوم باندې کاږه کې دوه غوږونه
په بستر کې یې اوږدې پښې غځولې
دوی به هم د جنت غواړې نعمتونه
پر ځای پروت کړ سر راپورته ویل خوار سې
له خپل خدایه درته غواړه جنتونه
ځه مېلې کوه د حورو په لښکر کې
دربخښلې مې قصرونه کوثرونه
شل جنته او زر حورې دې نصیب سه
خدای ته ولې کوې زموږ شیطانتونه

ویرجینیا
9-8-2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترلي خورجين

یوه ورځ صحرايي ګرځېدی په ښار کي
کری، ورځ يې تېره کړې وه بازار کي
چي څه شيان يې په بازار کي رانيول ه
سمد ستي يې په خورجين کي قلفول ه
تر ماښامه يې ځان ستړی په سودا کړ
دروند خورجين ډک له مالونو يې په شا کړ
ستړی سوی کری، ورځ و په مزلونو
په ملا کړوپ سو بوج يې زيات و د مالونو
د بازار له شورماشوره چي ګوښه سو
په اوږو يې سا شړل يو ځای دمه سو
ستړی ځان يې هغه دم خوله خوله سو
صحرايي په خرهاري سو بيده سو
غل ظالم تمامه ورځ په ده پسې و
چي هر ځای و صحرايي دی به هورې و
په کراره يې ترې پورته کړل مالونه
صحرايي ته يې ور پرېښوول خوبونه
نيمه شپه وه چي راويښ سو له خوبونو
ويې نه ليدی خورجين ډک له مالونو
په خواريو چي ګټلي يې پيسې وې
په تنها کي يې لاسونه غبرګي پښې وې
هر څه تللي وه د ده په خوله ايرې وې
ورته پاته د غم پېټي اند ېښنې وې
په ژړا سو په نارو سو په بغارو
چوکيدار يې هم خبر سو په چيغارو
يو ناڅاپه ور نه هېر سول ټول غمونه
په خورجين کي يې په ياد سول دوه قلفونه
چي يې ولیدې کيلی، او خپل جېبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خندا يې سره ټک وهل لاسونه
ويل خلک مي ساده بولي هوښيار يم
زه په عقل کي د غلو د مشر پلار يم
چي کيلي را سره ګرځوم تياره
غل به څنګه کي پيدا خورجين ته لاره
د هغه وطن پر مال به د غلو شپه وي
پر ميدان چي يې پرې ايښې خزانه وي
په ميراث کيلۍ پاتېږي تر نسلونو
نه درک د خزانو وي نه قلفونو

ويرجينيا
9 -8 -2001

د قدرت نشه

پخوانيو زمانو کي يو لوی ښار و
چېرته ليري په شنو غرونو کي ايسار و
له نړۍ څخه يې بېل وه عادتونه
له مخلوقه يې جلا وه رواجونه
يو يې دا و له سلګونو رواجونو
پاچهي به هيچا نه کړل په کلونو
نه له پلاره پاتېده پاچهي زوی ته
نه هوس د ميراث پاته کم او لوی ته
په دې ښار کي يې جوړ کړی يو ميدان و
د ښار ټولو او سېدونکو ته عيان و
هري درې مياشتي ميدان کي غونډه بدله
د قاضي مخي ته ټول حاضر بدله
لوی قاضي به ګيند را خوشي پر ميدان کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جارچي به په هغه ګړي اعلان کړ
که هر چا کړ دا ګیند پورته زموږ پاچا دی
پوره دري میاشتي امیر دی زموږ پېشوا دی
چي يې دري میاشتي د قدرت پر تخت تېرېږي
په هغه ورځ به یو لاس ورنه پرې کېږي
شاهدان که د چا ډېر وه د ظلمونو
ترې به سترګه ایستل کېږي په سیخونو
نه دعوه نه بهانه سي ځوک منلای
نه یوه ورځ پاچهي سي اوږدېدلای
په دې ښار کي د قدرت لېوني ډېر وه
پاچهۍ لره تر لاس تر سترګه تېر وه
د دوی مخي ته لاس ونه پرې کېدله
لا د چا سترګه په سیخ ایستل کېدله
د قدرت ګیند چي به خوشي پر میدان سو
د نیولو په تکل به زوړ او ځوان سو
د قدرت د پاره هر یو تر لاس تېر و
هم د لاس هم يې د سترګي نعمت هېر و
چي په برخه به د هر سړي قدرت سو
چي به پورته ځوک پر تخت د سلطنت سو
په غوغا به يې په ښار کي ځوان او زوړ کړ
په دریو میاشتو به يې زړه په خلکو سوړ کړ
پس له وخته به روان و کړه غاړه
چا او چا بایللی لاس او سترګه دواړه
یوه ورځ چي ګیند را خوشي سو میدان ته
جارچي خوله وه سمه کړې و اعلان ته
چي راټوپ کړله میدان ته یو وګړي
نه يې لاس و نه يې سترګه د زوی مړي
چا پوښتنه ورنه وکړله نادانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته په څه منده وهې مور یې له ځانه
په دریو میاشتو کې به لاس درنه اره کړي
یا دې ښایې بله سترګه درړنده کړي
ویل درې میاشتې چې کړې مې نشه ده
لا په زړه کې مې هغه نشه تازه ده
لا هنوز لرم یو لاس او یوه سترګه
د قدرت نشه مې نه پرېږدي تر مرګه
که لاسونه مې پرې کېږي سترګې نه وي
د دریو میاشتو پاچهي به مې په ښه وي
په دریو میاشتو کې به ډېر کم بې لاسونو
ډېرې سترګې به کم کمې له سرونو
چې قاضي وي چې داګیند او دا میدان وي
په دې ښار کې داسې ډېر به لېونیان وي

ویرجینیا
9 -1 -2001

یارانه

پخوانیو زمانو کې یو لوی خان و
پر باغونو یې ولاړ نیمی آسمان و
هم سخي و هم باتور هم ښکلی ځوان و
د زړه ډک لکه زمری و پهلوان و
مهربان پر یتیمانو پر خوارانو
پر پوښتنه و حاضر د رنځورانو
په پاللې همېشه مړه او ژوندي وه
په روزلې وه که غم و که ښادي وه
هره شپه یې مجلس تود و د یارانو
له قلا یې و ږغ پورته د سازیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي سندري چا ويلې د ده مل و
چي په ښار کي ربابي و د ده خپل و
د چا غوږي وې چمبې په خيراتونو
چا يې وکړلې مېلې پر ذکاتونو
ډلي ډلي ورته ناست غوږه مالان وه
تر څپليو تر ګامونو يې قربان وه
شل او دېرش يې نوکران او مزدوران وه
په سل ګونو يې د مځکو بزګران وه
په دعا يې هم کوچنيان وه هم لويان وه
په پلټنو يې ياران او مخلصان وه
خو هر ګوره نه يې ورور و نه يې پلار و
نه يې زوی په نصيب کړی کردګار و
دري څلور يې واده کړي ارتينې وې
د ګلونو تر ګېډيو ښايستې وې
هره ښځه يې ښايسته وه بې سينګاره
لکه سرو زرغونه وه بې بهاره
خدای نور هر څه ورکړي بې اولاده
زړه يې ډک و لکه زخم له فرياده
خيرات کړي يې پسونه او غوايان وه
نازولي يې پيران او درويشان وه
په دوا يې ستړي کړي طبيبان وه
ننګولي يې په ښار کي کوډګران وه
په قسمت کي يې زوی نه و رسېدلی
له اولاد سره خدای نه خندولی
غم او فکر وار په وار ورباندي زور سو
خان رنځور سو پر کور پرېوتی نسکور سو
لا يې تبي وې ملګري د دردونو
چي يې وار ورېدل د لويو تاوانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دریاب کې یې ډوب سوي وه مالونه
په تاوان کې ورنه ولاړل جایدادونه
څو یې خرڅې کړلې مځکې شنه فصلونه
قلاګاني اورشوګاني لوی باغونه
د تاوان له غمه لا پسې رنځور سو
د مرګې په انتظار یې هر تربور سو
ورځ تر بلې یې زور زیات سو د دردونو
طبیبان یې سول عاجز له درملونو
نه اثر کاوه ملا او تعویذونو
نه امید له لویو لویو زیارتونو
آوازه سوه خان له رنځه نه جوړېږي
یا به نن وي یا سبا کار یې خلاصېږي
ناجوړی ته یې عاجزه طبیبان دي
په تعویذ یې ستړي سوي ملایان دي
پر ځواني یې د مرګې لاري سپړې دي
پر فاني دنیا یې پاته یو څو شپې دي
په قلا کې یې نور نه وه هوسونه
نه یاران وه نه مستي نه پایکوبونه
نه له هري خوني پورته آوازونه
نه خوښي وه نه نغمې وې نه رقصونه
نه د خان په کور کې هره ورځ یاران وه
نه په ورځ کې تر ده سل ځله قربان وه
یو اشنای چې تر دا ټولو پر ده ګران و
دا د خان د پاره ځان و هم جهان و
له سهاره تر ماښامه پر مېلمه و
لکه سیوری همېشه به ورسره و
ده به تل ویل که مال دی که مې ځان دی
تر و ښنته مې قربان کړی د خپل خان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ژوندی به یم یوه ورځ بې له خانه
خدایه مرګ مي کړې په برخه له آسمانه
خدایه ته مي د خپل یار د بلا سپر کړې
د اجل غشی یې ما ته برابر کړې
خو چي رېغ سو د طبیب چي نه جوړېږي
خان که ژړ وي او که وروسته روانېږي
نو اول ورځخه لیري هغه یار سو
له تربور سره ملګری سو اغیار سو
بیا یې نه وکړه د خان د رنځ پوښتنه
نه یې پل هغې کوڅې ته کړ د ننه
په کوڅه کي یې د یار قدم پردی سو
د خان سیوری یې په سترګو کي اغزی سو
خو د خان اجل لا نه و رسېدلی
په تندي کي یې لا مرګ نه و لیکلی
لا یې پاته پر نابوده دنیا شپې وې
لا په برخه یې یو څو خوږې ترخې وې
له بستر څخه راپورته سو روان سو
بیا په کلي په مالت کي رېغ د خان سو
بیا یې شاته ورپسې خپل نوکران وه
بیا یې خلک په ثنا صفت ګویان وه
زوړ اشنای چېرته له لیري را پیدا سو
خان یې ولیدی له ورایه په خندا سو
ښه سو خدایه چي دي بیرته خان را جوړ کی
په دښمن او رقیبانو مي زړه سوړ کی
خان له یاره په ګیله وکړه پوښتنه
نن دي څرنګه په یاد سوم دروا غجنه
زه دا دوه کاله رنځور ومه ناتوانه
ستا په زړه کي یو ځل تېر نه سوم ناځوانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يار يې خوله کړه ورته خلاصه ويل خانه
په پېغور پېغور مي مه شړه له ځانه
دا دنيا د مړو نه ده د ژوندو ده
چې ژوندي ورباندي ګرځي د هغو ده
طبيبانو ته ژوندی نه وې بللی
ملايانو هديرې ته وې سپارلی
موږ هم نه وې حسابلی په ژوندو کې
ژړيا وروسته مو کتلې هديرو کې
چې له مړو سره ياري کوي نادان دی
بېخبره له قانونه د جهان دی
اوس چې بيرته ژوندی سوی يې زموږ خان يې
په ژوندو کې تر هر چا راباندي ګران يې

ويرجينيا
-3 -2000

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library